

DODATEK TURYSTYCZNY

DO URZĘDOWEGO
ROZKŁADU JAZDY
NA OKRES
LETNI
1931r.

DODATEK TURYSTYCZNY...

WYDAWNICTWO MINIS-
TERSTWA KOMUNIKACJI

DODATEK TURYSTYCZNY DO URZĘDOWEGO ROZKŁADU JAZDY

NA OKRES LETNI ROKU 1931

Ministerstwo Komunikacji postanowiło dołączać do każdego wydania Urzędowego Rozkładu Jazdy, jako bezpłatny dodatek, ilustrowaną broszurkę z opisem ważniejszych miejscowości turystycznych oraz uzdrowisk.

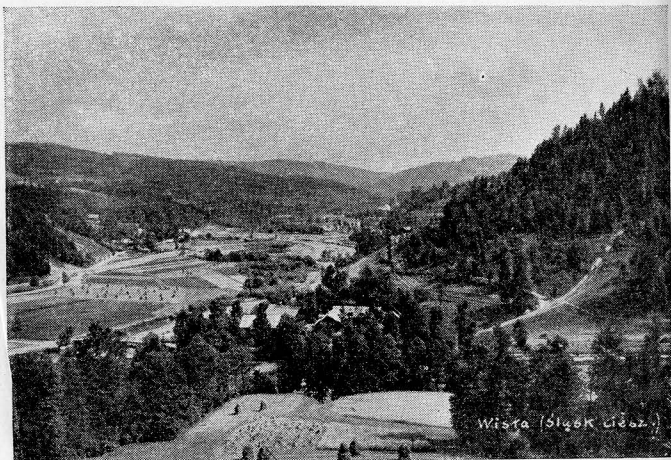
DOKĄD WYJECHAĆ NA LATO?

Polska ma kilkadziesiąt zakładów kąpielowych z wodami mineralnymi i kilkaset miejscowości, rozwijających się stale jako letniska i miejsca wypoczynku w miesiącach letnich dla osób zdrowych.

Dodatek niniejszy, ograniczony do kilkuset wierszy druku, nie mógł być ujęty jako szczegółowy przewodnik po tych wszystkich miejscowościach, odsyłamy przeto, interesujących się nimi bliżej, do przewodników po letniskach i uzdrowiskach polskich, jakie zostały wydane w ostatnich latach, do specjalnych prospektów, wydawanych przez Dyрекcję większych zakładów kąpielowych, jako też do informacji, jakich udziela Związek Uzdrawisk Polskich, Warszawa ulica Św. Krzyska 17. Tutaj poprzestajemy na pomieszczeniu krótkich, bardzo zwięzłych opisów najważniejszych miejscowości kuracyjnych i letnisk.

Dla ułatwienia orientacji grupujemy miejscowości według okolic lub też województw.

Zaznaczamy, że, co do właściwości leczniczych polskich wód mineralnych, dajemy wskazówki najogólniejsze, wychodząc z założenia, że chory nie może czerpać wskazówek leczniczych z przewodnika, lecz powinien się zwrócić o poradę do lekarza. Dlatego, opisując zdrojowiska, mieliśmy przedewszystkiem na uwadze osoby zdrowe, szukające w uzdrowiskach i letniskach wypoczynku i rozrywki, jako też turystów, którzy chcą je zwiedzić, albo obrać je za punkt wyjścia swoich wycieczek.

Wisła.

Widok ogólny.

1. UZDROWISKA I LETNISKA W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIEM

Pomijając letniska podmiejskie w okolicy Zagłębia Węglowego, z których największym są Murcki (17 km na południe od Katowic), Górny Śląsk posiada w swej południowej części dwa zakłady kąpielowe: Goczałkowice i Jastrzębie.

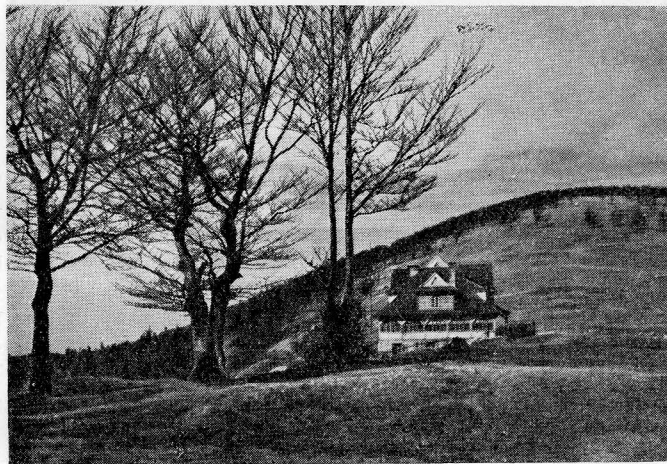
Goczałkowice leżą 270 m n. m. na lewym brzegu Wisły; w miejscu stacja kolejowa linii Katowice — Dziedzice. Miejscowy zakład kąpielowy wykazuje frekwencję około 1500 gości rocznie. Zakład posiada źródła solanki jodowo-bromowej, odkryte w 1856 r. w szybie głębokości 700 m. Źródła są radjocynne i zawierają oprócz soli, pewną ilość bromu, jodu i litu. Wody służą do picia i do kąpieli. W łazienkach 60 kabin do kąpieli mineralnych. Duży dom zdrojowy ma 120 pokoi i restaurację. Ponadto jest kilka pensjonatów prywatnych. Sezon od 15 maja do 30 września. Sport wioślarski na dużym stawie. Wycieczki w Beskidy Śląskie. Prospekty wysyła dyrekcja zakładu. Zakład należy do p. Skarbka.

W południowej części Górnego Śląska, niedaleko granicy polsko-czeskosłowackiej, w pow. rybnickim, leży Jastrzębie Zdrój. W miejscu stacja kolejowa linii Katowice — Bogumin. Położenie 300 m n. m. w okolicy pagórkowatej, 18 km na południe od Rybnika. Zakład kąpielowy, położony w dużym, 100 morgowym parku z 2 obfitymi źródłami solanki jodo-bromowej, odznaczającymi się silną radioaktywnością.

Kąpiele zwykle i borowinowe, ponadto zakład wodoleczniczy. Frekwencja dochodziła w statnich latach do 8000 gości rocznie. Sezon od 1 maja do 31 października. Zakład posiada znaczną ilość eleganckich hoteli i pensjonatów. Pensjonat w domu zdrojowym „Kasyno” ma 35 pokoi, willa „Emilja” (35 pok.), willa „Hopenów” (45 pok.), willa „Gajdy” (45 pok.) i t. d. Kilka restauracji i kawiarni. Od maja do 20 września koncerty orkiestry wojskowej. Dwa duże sanatoria: sanatorium im. Piłsudskiego dla inwalidów wojennych, należące do największych w Polsce oraz sanatorium Spółki Brackiej. Zakład ŚŚ. Boromeuszek z 60 pokojami dla dorosłych i 400 łózkami dla dzieci.

W południowej części woj. śląskiego, na Śląsku Cieszyńskim, rozciągają się malownicze Beskidy Śląskie z najwyższym szczytem Baranią Górą (1214 m) ze źródłami Wisły. Dzięki sąsiedztwu dużych miast i osad przemysłowych, Beskidy Śląskie są terenem masowych wycieczek turystycznych i narciarskich. Górna Wisła i jej dopływy tworzą w Beskidach Śląskich kilka pięknych dolin, na których rozsiadły się malowniczo położone wsie góralskie, rozwijające się jako letniska i stacje klimatyczne.

Największem z letnisk w tych okolicach jest Wisła, rozległa wieś góralska z 4000 mieszkańców, rozrzucona na przestrzeni 40 km kw., na wzgórzach, otaczających dolinę Górnej Wisły. Centrum wsi leży na poziomie 420 m n. m. W miejscu stacja kolei lokalnej Goleśzów — Wisła; pociągi bezpośrednie z Katowic, w sezonie również wagony bezpośrednie z Warszawy. Frekwencja gości dochodzi w ostatnich latach do 3000 rocznie. Prócz hotelu „Piast”,

Beskidy.

Schronisko na Równicy.

Tatry.

Fot. dr. A. Wieczorek.

kilkadziesiąt pensjonatów, niektóre otwarte przez cały rok. Od kilku lat rozwinął się w Wiśle także ożywiony sezon zimowy. Na okolicznych wzgórzach doskonale tereny narciarskie, na których odbyły się w roku 1931 zawody o mistrzostwo Polski. W przysiółku Głębiec skocznia narciarska. Życie towarzyskie skupia się w restauracji i kawiarni „Oaza” (dancingi).

Poniżej Wisły, przy wylocie doliny Wisły z Beskidów Śląskich, leży Ustron, miasteczko z 4000 mieszk., położone na poziomie 340 m n. m., między szczytami Czantorja i Równica. W miejscu stacja linii kolejowej Goleiszów — Wisła. Zakład kąpieli borowinowych, najstarszy w Polsce, założony w 1802 r. Frekwencja około 1200 gości rocznie. Sezon od 15 maja do 30 września. Hotele „Kuracyjny” (14 pok.), „Czantorja” (20 pok.), „Równica” (16 pok.), „Beskid” (10 pok.), pensjonaty „Brzezinka” Okońskiej (22 pok.), „Słoneczna” Matuli (12 pok.), „Natalja” (8 pok.). Kilkanaście willi prywatnych, z nich największa „Ustronianka” (20 pok.). Taksa kuracyjna 8 zł. od osoby.

Na południe od Wisły leży na wyżynie 750 m n. m., w dorzeczu górnej Olzy, malowniczo położona wieś Istebna, rozwijająca się jako letnisko i stacja klimatyczna. Dojazd z Wisły doskonałą szosą, zbudowaną w serpentynach przez przełęcz Kubalonkę (10 km). Willa L. Konarzewskiego i kilka innych. Frekwencja około 600 gości rocznie.

U stóp Beskidów Śląskich leżą też mniejsze letniska i stacje klimatyczne, w szczególności Jaworze (w miejscu stacja linii Cieszyn — Bielsko), z zakładem przyrodolecznictw dr. Czopa,

Bystra (stacja kolejowa Wilkowice—Bystra na linii Bielsko — Żywiec), stacja klimatyczna, położona na poziomie 400 m n. m., z frekwencją 3000 gości rocznie, z pensjonatem uzdrowiskiem dr. Szarewskiego, sanatorium dla piersiowo chorych Zw. Kas Chorych z Krakowa. Wreszcie Szczyrk, letnisko położone 11 km na południe od Bielska (autobusy), z frekwencją około 1000 gości rocznie. Pensjonat „Bristol” z restauracją.

2. LETNISKA I ZDROJOWISKA W BESKIDACH ZACHODNICH

W Beskidach Zachodnich rozwinął się wzdłuż wszystkich linii kolejowych, a specjalnie wzdłuż linii Nowy Sącz — Chabówka, Żywiec — Zwardoń, oraz Nowy Sącz — Muszyna — Krynica, w latach powojennych znaczny ruch letniskowy. Nieznane przedtem miasteczka i wioski góralskie zamieniły się na letniska z kilku lub kilkunastu willami, z frekwencją dochodzącą do kilku tysięcy gości rocznie.

Do letnisk tego rodzaju należy miasteczko Łanckorona (5 km na wschód od Kalwarji Zebrzydowskiej), letniska Podlasy i Porąbka nad Solą koło Kęt, letniska Węgierska Górka, Miłówka, Raycza i Zwardoń, wzdłuż linii Żywiec — Zwardoń, letniska Jeleśnia i Korbielów wzdłuż linii Żywiec — Sucha, oraz letniska Sucha, Maków i Jordanów wzdłuż linii Sucha — Chabówka.

Z letnisk w Beskidach Zachodnich rozwija się stosunkowo najszybciej i posiada największe znaczenie dla turystów Zawoja, duża wieś góralska z 5000 mieszk., położona u stóp Babiej Góry, na poziomie 560 m n. m., nad górskim potokiem Skawica. W ostatnich latach frekwencja letników dochodzi do 2000 osób. Kilkanaście will i pensjonatów, wśród nich hotel Brühla z restauracją. Kolonja willowa członków Akademii Umiejętności, do których należą tutejsze dobra. Dojazd autobusem z Makowa (18 km). Główny punkt wyjścia wycieczek turystycznych i narciarskich na Babią Górę (1725 m), najwyższy szczyt Beskidów Zachodnich, słynny z pięknego widoku na Tatry.

Środkową część Beskidów Zachodnich zajmuje pasmo Górców, które linia kolejowa Chabówka—Nowy Sącz przecina od zachodu ku wschodowi. Obok linii tej leży Rabka, największy zakład kąpielowy z wodami jodowo-bromowymi w Polsce, położony na słonecznej wyżynie nad rzeką Rabą, na poziomie 500 m n. m. Na miejscu stacja kolejowa. Bezpośrednie pociągi z Krakowa i Warszawy. Zakład należy do dr. Kazimierza Kadena. Istnieje tu 12 źródeł mineralnych szczawy alkaliczno-słono-jodowo-bromowej. Solanki ze źródła „Rafael” służą do picia, inne do kąpieli. Rabka należy obok Krynicy do tych zakładów kąpielowych, które naj-

bardziej rozwinęły się w latach powojennych, a jej frekwencja dzisiejsza (20000 gości rocznie) jest siedmiokrotnie liczniejsza od frekwencji przedwojennej (3000 osób). Wody rabczańskie są specjalnie skuteczne w chorobach dziecięcych, to też Rabkę nazywają „rajem dzieci“. Oprócz sezonu letniego rozpoczęto od dwóch lat utrzymywać zakład czynnym również w sezonie zimowym. Kąpiele mineralne i borowinowe, zakład hydropatyczny. Liczne kawiarnie, restauracje i mleczarnie. Ceny wraz z utrzymaniem w pensjonacie od 13 do 22 zł. dziennie. Place tenisowe, tor saneczkowy, ślizgawka, tereny narciarskie, liczne wycieczki w okolicach. Dojazd z Krakowa koleją lub autobusem.

Rabka posiada kilkanaście hoteli i pensjonatów, z których niektóre otwarte są przez cały rok. Najlepsze mają urządzenia z bieżącą ciepłą i zimną wodą, i kąpiele solankowe w domu. Duże sanatorium dr. Cybulskiego, powstałe w grudniu 1930 r. Kilka sanatorijskich zakładów naukowych męskich i żeńskich (dr. Wiczorkowskiego, dr. Olszowskiego, ŚŚ. Nazaretanek, dr. Stępowskiej). Najpopularniejsze wycieczki z Rabki na szczyty Górców, Wielki Lubań (1023 m) i Turbacz (1311 m), gdzie są schroniska Polsk. Tow. Tatrzańskiego, którego Oddział w Rabce, organizuje wycieczki zbiorowe.

Z miejscowości, ze stacjami kolejowymi wzdłuż linii Chabówka — Nowy Sącz, rozwijają się jako letniska, położone w dolinie Raby: Zaryte (400 m n. m.), oraz Mszana Dolna (420 m n. m.), zaś na północ od linii kolejowej Kasinka. Powyżej Kasinki, na zboczach szczytu Lubogoszcz Y. M. C. A. urządziła obozy letnie dla młodzieży. Lubień oraz Uklejnia koło Myślenic.

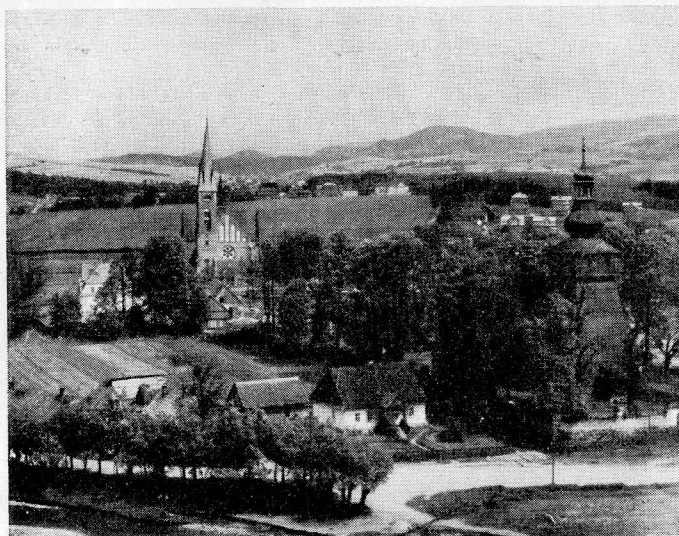
Od strony południowej łączą się z Górcami Pieniny, nie wysokie, ale bardzo piękne pasmo skał wapiennych, z najwyższym szczytem Trzy Korony (987 m). U stóp Trzech Koron, w Sromowcach Niższych schronisko dla turystów z 110 łózkami. Słynna z piękności i malowniczości widoków jest jazda łodzią Dunajcem z Niedzicy do Szczawnicy przez Pieniny.

Na wschód od Pienin w dolinie potoku „Grajcarek“ leży na poziomie 500 m n. m. Szczawnica. Miejscowy zakład kąpielowy, zaliczający się do największych w Polsce, założony w początkach XIX w., należy obecnie do hr. Adama Stadnickiego z Nawojowej. W Szczawnicy jest 7 źródeł szczaw alkaliczno-solankowych. Źródło „Józefina“ jest silną szczawą alkaliczno-słono-wapienną, skuteczną w chorobach dróg oddechowych, silniejszą od wody selcerskiej i emskiej. Najsilniejszą z wód szczawnickich jest „Magdalena“, skuteczna w chorobach narządów trawienia. Ponadto źródła mineralne „Wanda“, „Szymon“ (szczawa alkaliczna słono-żelazista), „Stefan“, „Walerja“ oraz „Jan“ (szczawa alkaliczna, używana do przyrządzania kąpiei mineralnych). Dwa zakłady wodolecznicze, jeden w łazienkach zakładowych, gdzie wydaje się również kąpiele mineralne ze źródła „Jana“, drugi na Miedziusiu, własność spadkobierców dr. Kołaczekowskiego. W sezonie 18 leka-

rzy. Frekwencja Szczawnicy w ostatnich latach wynosi około 8000 osób rocznie. W górnym zakładzie kilka will zakładowych, jak: „Batory“, „Litwianka“, „Brat“, „Siostra“, „Warszawianka“, i t. d. Poza tym jest tu wiele pensjonatów, jak „Zdrojowy“, „Pod Kraszewskim“, „Szalay“, „Zofjówka“, „Kiliński“, „Sokolica“, „Sobieski“, „Św. Kingi“, „Oleksy“, „Poznanianka“ i inne. W dolnym zakładzie na Miedziusiu zakład dr. Kołaczekowskiego oraz pensjonat „Wanda“. Sezon od 20 maja do końca września. Od 1 czerwca do 15 września koncert orkiestry wojskowej. Dojazd autobusem ze stacji w Nowym Targu (41 km) lub w Starym Sączu (42 km), 10 zł. od osoby.

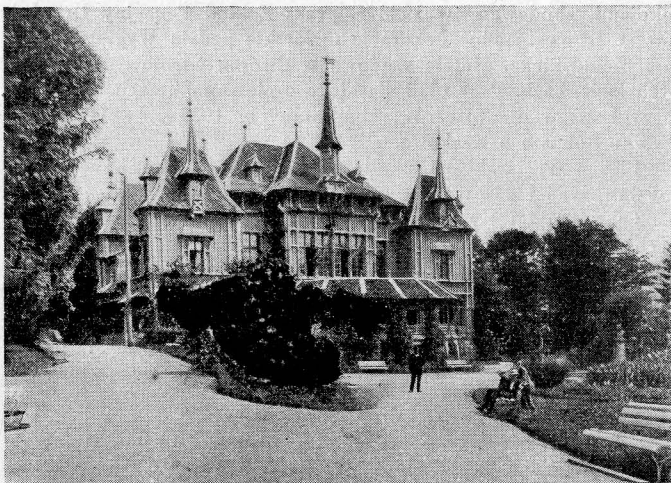
W sąsiedztwie Pienin leżą też letniska Czorsztyn i Krościenko. Czorsztyn położony na poziomie 500 m n. m. słynie z malowniczej ruiny średniowiecznego zamku. W ostatnich latach rozwija się szybko jako letnisko. Hotel Sperlinga z restauracją. Schronisko Zw. Nauczycieli Szkół powszechnych. Na wzgórzu „Nadzamcze“ kilka świeżo wzniesionych will i pensjonatów.

Na północ, 6 km od Szczawnicy, leży Krościenko, miasteczko nad Dunajcem, położone na poziomie 480 m n. m. Na lato przyjeżdża tu kilkaset osób. Dwa źródła mineralne „Kinga“ i „Stefan“, znakomite w smaku szczawy alkaliczne. Doskonałe kąpiele rzeczne w Dunajcu. Wycieczki na okoliczne szczyty Beskidów Sądeckich, Górców i Pienin.

Rabka.

Fot. Kubicz i Śniech.

Szczańska.

Park.

Wschodnia część Beskidów Zachodnich nosi nazwę Beskidów Sądeckich. Rozciągają się one po obydwóch brzegach doliny Popradu, wzdłuż którego prowadzi linia kolejowa z Nowego Sącza do Krynicy.

Prawie każda wieś i miasteczko położone przy tej linii, rozwija się jako letnisko. Kolejno mijamy za Nowym Sączem Rytrze, wieś położoną na poziomie 340 m n. m., z frekwencją 2000 gości rocznie i miasteczko Piwniczna (23 km), położone na poziomie 380 m n. m., od którego 4 km na wschód leży Łomnica ze źródłami szczawy alkalicznej i z małym zakładem kąpielowym.

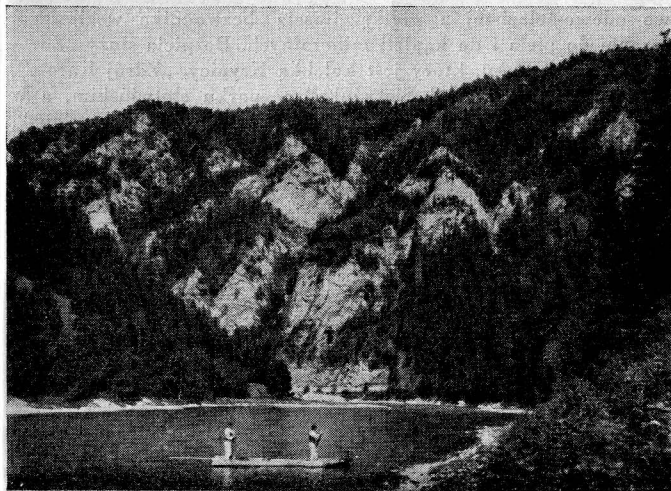
W najpiękniejszym miejscu doliny Popradu leży Żegiestów, zakład kąpielowy, położony na poziomie 480 m n. m., własność spółki. Ma on źródło mineralne silnej szczawy alkaliczno-żelazistej, znakomitej w smaku, z wielką ilością bezwodnika węglowego. Przed wojną frekwencja doszła do 2000 gości, po wojnie wzrosła do 3000 gości, co zmusiło do poszukiwań nowych źródeł wody mineralnej, uwieńczonych w r. 1927 pomyślnym rezultatem. W 1929 r. zbudowano nowy okazały gmach domu zdrojowego z 100 pokojami i z salą koncertową według projektu odnowiciela Wawelu, arch. Szyszko-Bohusza, jeden z najbardziej nowoczesnych budynków, jakie posiadają polskie zakłady kąpielowe. Znajdują się w nim: restauracja i kąpiele mineralne i borowinowe. Równocześnie powstał nowoczesny pensjonat „Warszawianka”. Z lat przedwojennych pozostały wille: „Zdrój”, „Karolówka”, „Żegotka”,

„Wodospad”, pensjonat „Stanisławówka” i willa „Malutka”. Część gości mieszka w położonej 2 km na północ wsi Żegiestów, gdzie istnieje kilkanaście will i pensjonatów. Od 15 maja odbywają się koncerty orkiestry.

Za Żegiestowem leży Muszyna, ze źródłami szczawy żelazistej, rozwijająca się jako letnisko (1000 gości).

Kończącą stacją linii Nowy Sącz — Krynica jest Krynica. Jest to największy w Polsce zakład kąpielowy, własność rządu (dyr. inż. Nowotarski). Krynica leży na poziomie 560 m n. m., w otwartej ku południowi, a odsłoniętej ku północy dolinie Krynichanki, w lesistej okolicy Beskidów Sądeckich. Zakład kąpielowy powstał już w 1794 r., a zaczął się żywiej rozwijać w drugiej połowie XX w., dzięki zabiegom dr. Dietla. W 1914 r. liczba kuracjuszy doszła do 10.000 gości. Po wojnie zaczęła się Krynica rozwijać bardzo szybko, zarówno pod względem urządzeń uzdrowiskowych, budynków jak i frekwencji, która obecnie przewyższa czterokrotnie frekwencję przedwojenną (w r. 1930 — 40.000 gości). Za inicjatywą rządową podąża też i prywatna, z której powstała znaczna ilość pierwszorzędnych will i pensjonatów.

Krynica zabudowana jest bardzo gęsto. Środek zdrojowiska stanowi dworzec zdrojowy, zbudowany w 1895 r., według projektu Zawieskiego, łazienki i główne źródło z krytym deptakiem. Również w środku zdrojowiska znajdują się piękne wille przedwojenne, urządzone z komfortem. Przy drodze do Tylicza piękna dziel-

Pieniny.

Golica.

Krynica.

Dom kuracyjny.

nica willowa, powstała po wojnie wzdłuż ul. Pułaskiego i ulic bocznych.

Krynica ma 6 naturalnych źródeł wody mineralnej, a 9 wierconych na wzór Nauhaimu. Są to źródła szczawy wapienno-magnezowo-sodowo-żelazistej z wielką ilością bezwodnika węglowego, używanej do picia i do kąpieli mineralnych. Do picia służy „Zdrój Główny” na deptaku, który jest kolebką Krynicy, „Zdrój Karola”, szczawa wapienna „Zdrój Słotwinka” w parku słotwińskim, a w parku zakładowym „Zdrój Józefa” (żelazisty) i „Zdrój Jana”. Wiercenia systemem kanadyjskim dały nowych 9 źródeł, które służą do przyrządzania kąpieli. Najgłębszy ze źródeł „Zuber” 310 m, wiercony w 1914 r., według wskazówek prof. Zuber'a ze Lwowa, jest unikatem, przedstawiającym najsilniejszą szczawę alkaaliczną w Europie.

Kąpiele mineralne w starych łazienkach (109 wanien) i w nowych łazienkach (160 wanien). Łazienki borowinowe na 131 wanien. Pozatem rozmaite urządzenia do specjalnych rodzajów kuracji. Sezon trwa przez cały rok z wyjątkiem kwietnia. W zdrojowisku ordynuje 60 lekarzy latem i 20 lekarzy w zimie. Taksa zdrojowa do 14 dni: 21 zł., do 6 tygodni: 42 zł. od osoby. Dwa razy dziennie koncerty orkiestry na deptaku. Na Górze Parkowej park, obejmujący 120 morgów starego lasu. Na szczycie wieża z widokiem na Tatry. Nadto kilka innych parków.

Krynica posiada kilkaset will i pensjonatów, które mają około 6000 pokoi. Największym jest pensjonat „Lwigród” z 240

pokojami, zbudowany w 1928 r. przez Zakład Pensyjny Urzędników ze Lwowa. Ładne dekoracje malarskie pędzla Wyrzywalskiego i Sichulskiego. Hotele rządowe w dworcu zdrojowym i w nowych łazienkach. Przy ul. Pułaskiego 4-piętrowy gmach domu wypoczynkowego dla oficerów, zbudowany w 1929 r. według proj. Szyszko-Bohusza z Krakowa.

Liczne wycieczki na okoliczne szczyty, z których najwyższą jest Jaworyna (1116 m).

Od kilku lat Krynica stała się wybitną stacją sportów zimowych; w ciągu ostatniej zimy frekwencja wynosiła od 1 grudnia do końca marca 6000 gości. Dobre tereny narciarskie, co tydzień kursy narciarskie, zawody narciarskie krajowe i międzynarodowe. Na Krzyżowej Górze skocznia narciarska, zdala widoczna. Nadto jest tu 1500 m długi tor bobslejowy, ślizgawka i boisko hokejowe.

3. LETNISKA PODTATRZAŃSKIE

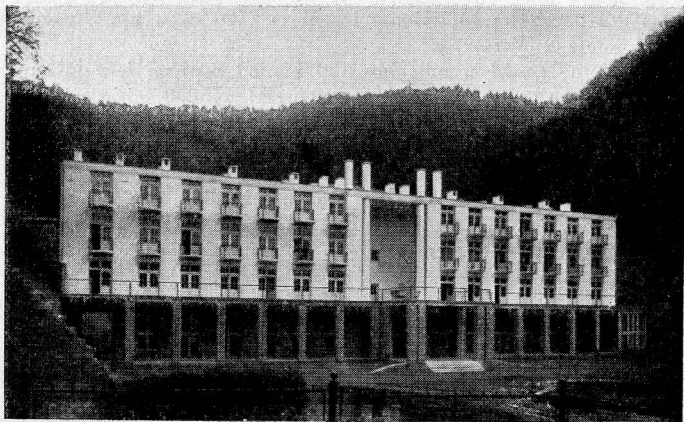
Największym letniskiem, a zarazem stacją klimatyczną i stacją turystyczną w Polsce jest Zakopane, końcowa stacja linii kolejowej Chabówka-Zakopane. Bezpośrednie pociągi z Krakowa, Katowic i Warszawy i bezpośrednie wagony z Poznania i Lwowa.

Zakopane leży w kotlinie źródłowych potoków Białego Dunajca u stóp Tatr, na poziomie 850 m n. m. i jako miasto ma 15000 mieszkańców.

Krynica.

Hotel „Lwi Gród”.

Żegiestów.

Fot. B. Furmanek.

Frekwencja gości zameldowanych w Komisji Klimatycznej doszła w 1930 r. do 45000 osób, a najmniej drugie tyle turystów i narciarzy przewinęło się przez Zakopane, którzy, nie zatrzymując się dłużej w Zakopanem, przeszli tędy na wycieczki w Tatry.

Brak miejsca nie pozwala na obszerniejszy opis Zakopanego i wycieczek w Tatry, które są zresztą w Polsce powszechnie znane. Odsyłamy zatem czytelników do przewodników po Tatrach. Interesujących się Zakopanem i wycieczkami odsyłamy w szczególności do podręcznika: Tadeusza i Stefana Zwolińskich „Przewodnik po Tatrach i Zakopanem“ (wyd. czwarte 1930), a osoby, chcące przedsięwziąć wycieczki trudniejsze po Tatrach, do 4 tomowego przewodnika po Tatrach, opracowanego przez dr. Mieczysława Świerza i inż. Janusza Chmielowskiego (drugie wydanie 1927).

Zakopane ma przeszło 200 hoteli i pensjonatów, które się dzielą na kategorie, stosownie do ich urządzenia. Pensjonatów I kategorii jest 27, II kat. — 37, III kat. blisko 200. Mniej zamieszkuje turyści oraz zbiorowe wycieczki młodzieży lokuje się przeważnie w domach wycieczkowych, których Zakopane ma kilka. Największym jest dom wycieczkowy im. ks. Stolarczyka przy ul. Chałubińskiego, należący do Pol. Tow. Krajoznawczego (200 łóżek) oraz dom wycieczkowy w Dworcu Pol. Tow. Tatrzańskiego (ul. Krupówki 12) na 160 łóżek. Dla młodzieży śląskiej: dom wycieczkowy w willi „Cieszynianka“, dla nauczycielstwa: dom Zw. Nauczycieli Szkół Powszechnych przy drodze do Białego, w Jaszczurówce dom wycieczkowy Żyd. Tow. Krajoznawczego.

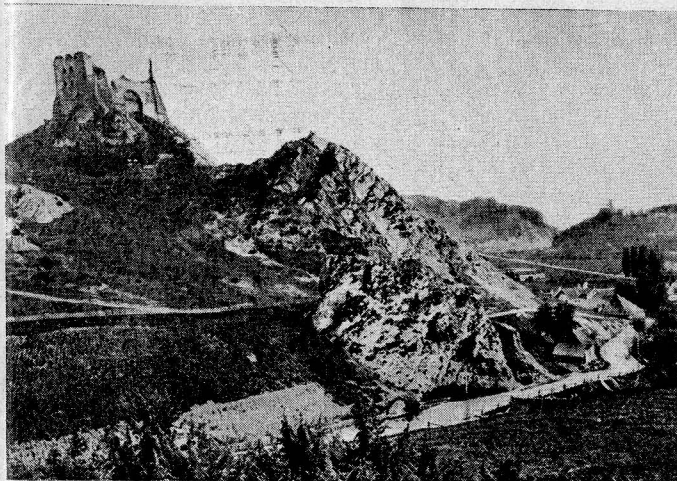
Informacji o wycieczkach w Tatry udziela biuro Pol. Tow. Tatrzańskiego w Zakopanem, ul. Krupówki 12.

Na wschód, 4 km od Zakopanego, leży na wysokości 900 m n. m., przy szosie do Morskiego Oka, w malowniczym położeniu, u wylotu doliny Olczystej z Tatr, Jaszczurówka. Jest to kolonia willowa z dużym hotelem i restauracją (dancingi). Frekwencja 1000 gości rocznie. Basen do kąpieli, przy ciepłej czystej wody temperatury 16° C. Własność Uznańskich.

Jako letniska podtatrzańskie rozwijają się również niektóre wsie na górnym Podhalu. Należą do nich: Kościeliska, na zachód od Zakopanego, 1000 m n. m., mają kilkadziesiąt will i wykazują frekwencję około 2000 gości rocznie, Poronin, wieś, położona poniżej Zakopanego na poziomie 740 m n. m. (stacja kolejowa w miejscu), z frekwencją letników do 3000 gości rocznie, oraz Bukowina, wieś na wyżynie 970 m n. m., skąd rozciąga się najpiękniejszy widok na Podhalu na Tatry. Frekwencja około 2000 osób, pensjonat J. Lenartowiczowej „Kuzniczanka“.

4. ZAKŁADY KĄPIELOWE I LETNISKA W BESKIDACH ŚRODKOWYCH I WSCHODNICH

Największym zakładem kąpielowym w Beskidach Środkowych jest Iwonicz, położony w górskiej dolinie na poziomie 360 m n. m. Stacja kolejowa Iwonicz na linii Stróże — Jasło — Nowy Zagórz (bezpośrednie pociągi z Warszawy, Krakowa i Lwowa), położona 11 km na północ od zakładu (dojazd autobusami). Zakład

Czorsztyn i Niedzica.

Fot. A. Szubert.

Pieniny.

Dunajec.

kąpielowy, własność hr. Żalskich, należy do największych w Polsce i wykazuje frekwencję około 8000 gości rocznie. Iwonicz ma 4 źródła mineralne (Karol, Anna, Amelja, Helena), szczawy jodowo-bromowo-słonej i łazienki mineralne i borowinowe. W sezonie ordynuje 9 lekarzy. Zakład posiada 28 domów mieszkalnych z 558 pokojami, w tem 12 pięknych will, 3 hotele z 71 pokojami i 4 pensjonaty. Na wzgórzu nad zakładem stoi świeżo zbudowany hotel „Excelsior“ z 100 pokojami, zaliczający się do największych hotelów kąpielowych w Polsce. Osobliwością przyrodniczą Iwonicza jest palące się źródło „Bełkotka“.

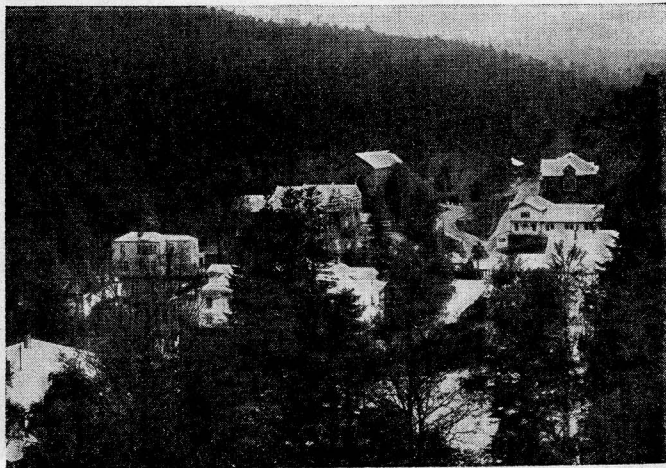
Na wschód, w odległości 6 km, leży wśród gór, w dolinie rzeki Taby, na poziomie 370 m n. m. Rymanów Zdrój. Zakład kąpielowy ma, podobnie jak Iwonicz, wody jodowo-bromowe, kilka naście will i łazienki mineralne. Frekwencja roczna dochodziła przed wojną do 3000 osób. W czasie wojny urządzenia zakładu zostały zniszczone przez wojska węgierskie i rosyjskie, obecnie więc prowadzi się pomału odbudowę zakładu, którego frekwencja doszła już do 2500 gości w sezonie. Właściciel hr. Jan Potocki. Stacja kolejowa Rymanów (linja Jasło — Zagórz), oddalona 8 km na północ od zakładu. Dojazd autobusem. Rymanów Zdrój ma trzy źródła szczawy alkaliczno-słono-jodowo-bromowej: „Celestyna“, „Tytus“, „Klaudja“. Łazienki odbudowane po wojnie mają 76 kabin. W dworcu zdrojowym restauracja zakładowa. Do większych pensjonatów należą: „Zofja“, „Teresa“, „Pod Matką Boską“, „Pogoń“, „Gwiazda“. W trzech willach mieści się kolonja lecznicza ze Lwo-

wa, nadto przebywa tu kolonja lecznicza (120 dzieci) z Przemyśla i kolonja z Warszawy.

Na półn.-zachód w odległości 20 km od Sanoka, leży miasto powiatowe Brzozów (dojazd autobusem) z 5000 mieszkańców. W sąsiedztwie (2 km) powstał w ostatnich latach, w lesie, należącym do biskupów przemyskich ob. łac., niewielki zakład kąpielowy z kilku willami, ze względu na odkryte źródła alkalicznej solanki jodowo-żelazowej. Udają się tam głównie księża, osoby świeckie doznają przyjęcia. Położenie 350 m n. m. Ogólna frekwencja około 400 osób rocznie. Wille mają razem 80 pokoi.

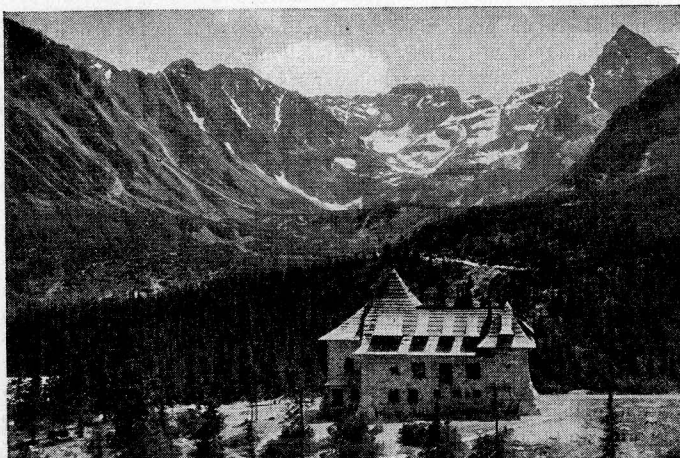
W Beskidach Środkowych leży też Wysoka (dojazd autobusem z Gorlic 38 km), mały zakład kąpielowy z znakomitemi źródłami, ale dość prymitywnymi urządzeniami.

U podnóża Karpat Wschodnich, niedaleko Borysławia i Drohobycza, leży Truskawiec, największy zakład kąpielowy województwa południowo-wschodnich. Należy on do Rajmunda Jarosza, prezesa Zw. Uzdrowisk Polskich. Końcowa stacja kolei lokalnej na miejscu. Bezpośrednie pociągi ze Lwowa, bezpośrednie wagony z Warszawy, Poznania, Krakowa. Miejscowe źródła słone były znane w XVIII w., a zakład kąpielowy powstał w początkach wieku XIX. Truskawiec ma 8 źródeł mineralnych, których wody są skuteczne w chorobach żołądka i nerek. Głównym źródłem jest „Naf-tusia“, szczawa alkaliczno-ziemna, która jest unikatem balneologicznym ze względu na skład chemiczny. „Marja“ zdroj słono-glaubersko-żelazisty i „Zofja“ zdroj słono-gorzki, mają zastosowanie przy zaburzeniach organów trawienia. Woda ze zdroju „Bronisła-

Iwonicz.

Widok ogólny.

Tatry. Hala Gąsienicowa.

Fot. dr. A. Wieczorek.

wa" słono-zimnego służy do leczniczego płókania gardła i nosa. Zdrój „Józia“ wykazuje wysokie własności radjoczynne. Łazienki wydają kąpiele mineralne i borowinowe. Zakład kąpielowy wzrósł po wojnie trzykrotnie, a frekwencja z 6000 gości w r. 1913 wzrosła do 18.000 gości w r. 1930; odpowiednio też zostały rozbudowane urządzenia zakładu, hotele i wille. Sezon letni od 1 kwietnia do października, sezon zimowy od 1 grudnia do końca lutego. W sezonie letnim dobra orkiestra, częste zabawy, koncerty, festyny. W sezonie praktykuje tu 30 lekarzy. Przechadzki do parku Horodyszcze i na Pomiarki, gdzie urządzono kąpiele na powietrzu i plażę. Zbiorowe wycieczki autokarami w okolice urządza Oddz. Drohobycy P. T. Tatrzńskiego. Zakład leży na poziomie 360 m n. m.

Truskawiec ma sto kilkadziesiąt pensjonatów i wili z około 2000 pokoi. Liczne restauracje, mleczarnie i kawiarnie w domach zakładowych i prywatnych. Od 1929 r. urządza się sezony zimowe, a w 1931 r. odbyły się tu pierwsze zawody narciarskie. Dogodne warunki do uprawiania sportów zimowych.

Mniejszym zakładem kąpielowym u podnóża Wschodnich Karpat jest Morszyn, położony w pow. stryjskim 325 m n. m. Stacja kolejowa linii Stryj — Stanisławów na miejscu. Zakład leży wśród wielkiego parku, w okolicy duże lasy. Zakład, należący do Towarzystwa Lekarskiego we Lwowie, ma jedyne w Polsce źródło wód gorzkich. Najważniejsze jest źródło „Bonifacego“, silna solanka (23% soli), używana tak do picia, jak i do kąpieli w znacznym rozcieńczeniu. Ponadto jest tu źródło „Pod Matką Boską“ silnie radjoczynne. W łazienkach kąpiele mineralne i borowinowe. Pensjonaty: „Jarkun“ (30 pok.), „Kresowianka“ (20 pok.), „Podlasie“ (20 pok.), „Ligji“ (16 pok.), „Stefanja“ (12 pok.), „Krakowianka“ (8 pok.). Pozatem kilkadziesiąt pokoi do wynajęcia w willach i domach prywatnych. Sezon od 15 maja do 25 września. Roczna frekwencja około 1200 osób. Zdrojowisko znajduje się pod zarządem spółki „Zdroje Polskie“ w Warszawie przy ul. Pięknej 2, gdzie też można zasięgnąć informacji.

W głębi Karpat Wschodnich leży znaczna ilość większych i mniejszych letnisk, które grupują się przeważnie wzdłuż linii kolejowej Stryj — Ławoczne i Stanisławów — Woronienka.

Linia kolejowa Stryj—Ławoczne, prowadząca doliną Oporu, dopływu Prutu, przecina pasmo Bieszczad, których najwyższym szczytem jest Pikul (1405 m). Szereg letnisk w tej dolinie rozpoczyna Synowódzko Wyżne (104 km od Lwowa) na poziomie 400 m n. m., wyżej leżą Skole (113 km), miasto powiatowe, położone na poziomie 450 m n. m., Hrebenów (121 km), na poziomie 500 m n. m., Zelemianka (123 km), Tuchla (129 km), Różanka (136 km), wreszcie Sławsko (139 km), słynna stacja narciarska, położona na poziomie 800 m n. m.

Podkarpacie.

Wesele huculskie.

J. & W. KASPRZYCKI

WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 45

Aparaty fotograficzne

Wszelkie przybory, klisze, błony, papiery i chemikalia. PRACOWNIA przy składzie przyjmuje wywoływanie, kopjowanie, retusz oraz reparacje.

Truskawiec.

Deptak.

Wszędzie wille i pensjonaty. Stosunkowo największa frekwencja w Hrebenowie, dokąd przybywa 2000 gości rocznie.

Miedzy linią kolejową Stryj — Ławoczne i linią Stanisławów — Worochta leży bezludne i dzikie, ale piękne pasmo Gorgan. W głąb Gorgan można dojechać kolejką wąskotorową, prowadzącą z Broszkowa (stacja linii Stanisławów — Stryj) do Osmołod. Przy tej linii leży Podlute (48 km z Broszniowa), mały zakład kąpielowy z siarczanem źródłem, położony w przepięknej okolicy na poziomie 700 m n. m., należący do dóbr grecko-kat. metropolitów ze Lwowa, frekwentowany głównie przez Rusinów. W głąb gór, 3 km dalej, leży Osmołoda, małe lotnisko, położone na poziomie 740 m n. m.

Największe i najpiękniej położone lotniska Karpat Wschodnich rozsiadły się w dolinie Prutu, wzdłuż linii kolejowej Stanisławów — Woronienka. Rozwinęły się one wśród wiosek huculskich, których mieszkańcy zachowali piękne stroje ludowe.

Pierwszym lotniskiem w dolinie Prutu od strony Stanisławowa jest Delatyn (58 km od Stanisławowa), miasto położone na poziomie 450 m n. m. Na przedmieściu Lubieżnia kilkanaście will dla letników. We wschodniej części miasta silne źródło solankowe i łaźienki mineralne. Następuje Dora (62 km), lotnisko z frekwencją 2000 gości.

Sąsiednie Jaremcze (66 km) jest największym lotniskiem Wschodnich Karpat, a frekwencja jego dochodzi do 6000 osób

rocznie. Leży na poziomie 530 m n. m., w dolinie Prutu u stóp Jawornika (1467 m). W sąsiedztwie słynny wodospad Prutu, który jest jedną z osobliwości Wschodnich Karpat. Sto kilkadziesiąt will, hoteli i pensjonatów. Koło dworca hotele Skrzyńskiego i Hanusa z restauracjami. Pensjonat „Dwór”. Dużo pociągów wycieczkowych. Piękne przechadzki w okolicy. Zbiorowe wycieczki w Karpaty Wschodnie organizuje miejscowe Koło P. T. Tatrzańskiego, które utrzymuje też w Jaremczu biuro informacyjne.

Powyżej Jaremcza mijają pociąg lotniska Jamna (70 km), Mikuliczyn (76 km), Podleśniów (81 km) i Tatarów (86 km), położone w dolinie Prutu na poziomie 540 — 630 m n. m. Największą frekwencją cieszą się Mikuliczyn i Tatarów (po 2000 gości rocznie), które też mają najwięcej pensjonatów. W górnym końcu doliny Prutu leży Worochta (93 km), lotnisko, stacja klimatyczna dla piersiowo chorych i stacja narciarska, położona na poziomie 750 m n. m. Frekwencja wynosi przeszło 3000 osób rocznie. Jest tu kilka sanatoriów i kilkanaście pensjonatów, polskich, żydowskich i rusińskich. Kolonja kolejowa dla dzieci. Obóz przysposobienia wojskowego na 120 osób. Punktem oparcia dla turystów jest dom turystyczny, zwany „Dworkiem Czarnohorskim” z restauracją, utrzymywany przez Pol. Tow. Tatrzańskie (Oddział Czarnohorski w Kołomyi).

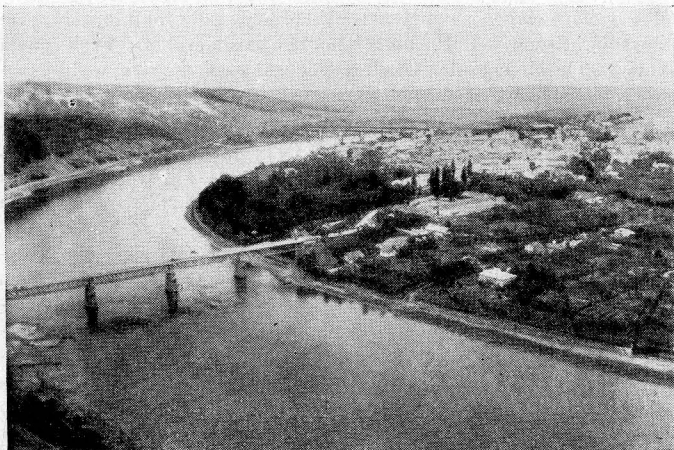
Worochta jest głównym punktem wyjścia wycieczek na Czarnohorę. W odległości 21 km na Zaroślaku pod Howerlą znajduje się cały rok otwarte schronisko Pol. Tow. Tatrzańskiego z restauracją.

Wschodnią część Wschodnich Karpat, głównie południowy klin województwa stanisławowskiego, zajmuje ziemia Huculów,

Jaremcze.

Wodospad Prutu.

Zaleszczyki.

Most na Dniestrze.

w szczególności pasmo Beskidów Huculskich i Czarnohora. W klimacie tym rzeki Białe i Czarny Czeremosz, oraz ich dopływy tworzą dwie wspaniałe doliny górskie.

W sąsiedztwie krainy Huculów leży K o s ó w, miasto powiatowe z 3000 mieszk., położone nad rzeką Rybnicą, na poziomie 400 m n. m. W domkach i willach na przedmieściach mieszka znaczna ilość letników. Ciepły klimat, wspaniałe sady, z których słynął Kosów jeszcze w epoce Stanisława Augusta.

Na południe, 2 km od Kosowa, znajduje się we wsi Smodna leczniczy zakład dr. A. Tarnawskiego. Zakład czynny jest od 15 kwietnia do 15 listopada. Dojazd ze stacji Kołomyja 32 km autobusem, 7 zł. od osoby. Cena pensjonatu dziennie 13 — 20 zł. Kąpiele rzeczne w Rybnicy (wodospad).

NAJWYTWORNIJSZE W STOLICY LOKALE
RESTAURACJI I KAWIARNI

„Polonia Palace Hotel”

AL. JEROZOLIMSKA 39 vis à vis DWORCA GŁÓWNEGO

Rendez-vous najwybredniejszych smakoszy.

Codziennie koncerty. Dancing i atrakcje
od godziny 11.30 wieczór.
Kawiarnia otwarta od godziny 7 rano.

Na południe, 8 km od Kosowa, (dojazd autobusem z Kołomyi), leży na lewym brzegu Czeremoszu, na granicy polsko-rumuńskiej, na poziomie 340 m n. m. miasto K u t y, liczące 7000 mieszk. Jest to główna kolonia Ormian w Polsce. Po wojnie przybywa do Kut wielu letników nawet z Warszawy, którzy mieszkają w położonych wśród sadów domkach miejscowych Ormian, zażywają kąpiei w Czeremoszu i robią wycieczki w okoliczne góry. Informacji udziela proboszcz ormiański ks. Samuel Manugiewicz. Frekwencja letników wynosi kilkaset osób rocznie. Hotel z restauracją w domu gościnnym Kąckiego.

5. UZDROWISKA I LETNISKA W WOJ. LWOWSKIM I TARNOPOLSKIM

W okolicy Lwowa znajduje się kilka zakładów kąpielowych z wodami siarczanymi.

Najbliższym z nich jest L u b i e ń, oddalony 28 km od Lwowa ze stacją kolei Lwów — Sambor na miejscu. Zakład kąpielowy, należący do br. Adolfa Brunickiego, ma 5 źródeł siarczanych bardzo silnych i obfitych. Główne źródło „Ludwik”. W łazienkach z 75 wannami, kąpiele mineralne i borowinowe. W sezonie 4 lekarzy. Sezon od 15 maja do końca września. Koncerty orkiestry zakładowej. Frekwencja roczna 2000 gości. W dwóch willach zakłado-

Niemirów.

Uzdrowisko.

Busk.

Zakład Zdrojowy.

wych 150 pokoiów, oprócz tego zbudowany w 1927 r. dom zdrojowy z kasynem i 60 pokojami. W domach prywatnych około 300 pokoiów. Pensjonat zakładowy z restauracją i cukiernią.

Na północny wschód od Lwowa leży Niemirów Zdrój, zakład kąpielowy z wodami siarczanymi, własność br. Krusensterna. Zakład leży wśród ogromnych lasów sosnowych, na równinie piaszczystej, na poziomie 220 m n. m., w odległości 3 km od miasteczka tejże nazwy. Dojazd autobusami ze stacji w Rawie Ruskiej (21 km). Okoliczne lasy tworzą całość kilkudziesięciu tysięcy morgów. Zakład powstał w 1814 r. Źródło siarczano-słono-alkaliczne. Do picia służy woda ze źródła „Aleksandra“, ujętego w 1929 r. Kąpiele mineralne i borowinowe. Sezon od 10 maja do końca września. Zakład ma około 100 pokoiów w 8 willach zakładowych (wodociągi i światło elektryczne), większe wille: „Dewajtis“ i „Jawor“, mniejsze: „Smerek“ i „Jodła“. Całodzienne utrzymanie w restauracji zdrojowej. Pozatem są liczne wille i pensjonaty prywatne, z których największą jest „Łobzowianka“, własność kolejowców, ponadto „Zalesie“, „Sanato“, „Warszawianka“, „Jedynaczka“ i kilka innych.

W powiecie lubaczowskim, przy linii kolejowej Jarosław — Rawa Ruska, leży Horyniec, zakład kąpielowy z wodami siarczanymi, położony na poziomie 260 m n. m. Dawne dobra Pońskich, po których pozostał pałac z dużym teatrem, należą obecnie do Karłowskich. Cztery źródła mineralne siarczane, z których dwa są ujęte. Główne źródło „Róży“. W lazienkach kąpiele mine-

ralne i borowinowe. Pensjonat zakładowy, na rynku hotel z restauracją. Sezon od 15 maja do 15 października. Frekwencja około 800 osób rocznie. Okolica pagórkowata, bogata w lasy sosnowe.

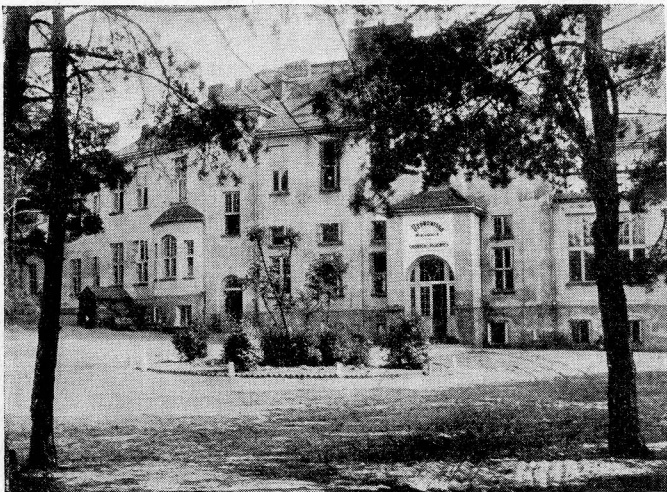
Pod Lwowem istnieje cały szereg letnisk podmiejskich, z których największym są Brzuchowice, położone wśród lasów, 10 km na północ od Lwowa. Stacja linii kolejowej Lwów — Rawa Ruska na miejscu. Frekwencja około 5000 gości, kilkaset will dla letników.

W woj. tarnopolskim ruch letniskowy rozwija się tylko w jej części południowej, w pięknej okolicy jaru Dniestrowego, gdzie, ze względu na ciepły klimat, dojrzewają morele i winogrona. Największym letniskiem i stacją klimatyczną województwa są Zaleszczyki, miasto powiatowe z 10.000 mieszk. W pięknym położeniu na granicy rumuńskiej, na półwyspie oblany dokoła wodami Dniestru, na poziomie 170 m n. m. Frekwencja dochodzi do 2000 gości rocznie. Istnieje tu kilka pensjonatów, kilka hotelów i restauracji i dom wypoczynkowy oficerów. Jest to ciepła stacja klimatyczna z suchym klimatem, miejscowość kuracji owocowej (słynne morele), z doskonałymi kąpielami rzeczными w Dniestrze. Piękne wycieczki w okolicę, tak na stronę polską (Czerwonogród, jaskinie w Krzywczu, Okopy św. Trójcy), jak i na brzeg rumuński Dniestru. Dom wycieczkowy Podolskiego Tow. Turystycznego.

Pieskowa Skala.

Fot. Kubicz i Śniech.

Otwock.

Uzdrowisko.

U spływu Dniestru i Zbrucza leży, na wysokiej szyi skalnej miasteczko Okopy Św. Trójcy, słynne z walk przeciwko Turkom i z obrony konfederatów barskich. Silne nasłonecznienie i doskonałe kąpiele w Dniestrze. Ciepły klimat. Duże sady morelowe i brzoskwiniowe i winnice braci Niemcewskich. Corocznie kilkaset osób, przybywających na lato na kurację owocową. W miejscu pensjonat b-ci Niemcewskich, pozatem mieszkania w chatkach wiejskich. Okopy leżą 30 km od stacji kolejowej w Iwaniu Pustym (końcowa stacja linii Wagnanka — Iwanie Puste). Wycieczki do jaskiń w Krzywcu, do Zaleszczyk i do fortecy Chocim na rumuńskim brzegu Dniestru.

Aparat fotograficzny
»AGFA«

Blona zwijana »AGFA«

Papier Lupex »AGFA«

trzy niezbędne warunki
dla osiągnięcia dobrych zdjęć.

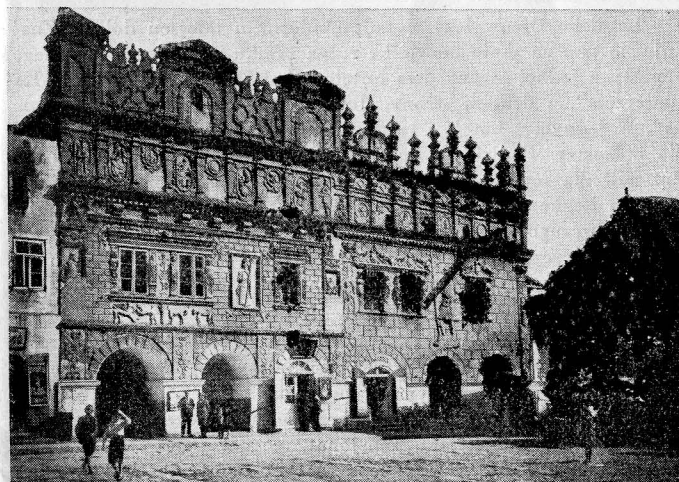
6. ZAKŁADY KĄPIELOWE I LETNISKA W ŚROD-KOWEJ POLSCE

W okolicy Krakowa leżą dwa niewielkie zakłady kąpielowe z wodami siarczanymi.

Na południe od Krakowa przy linii kolejowej Kraków — Zakopane (stacja kolejowa w miejscu), leżą Swooszowice z zakładem kąpielowym z siarczanymi wodami. Sezon od 20 maja do 30 września. Frekwencja wynosi kilkaset osób rocznie, ponadto około 1000 osób dojeżdża z Krakowa. W łazienkach 38 kabin, oprócz tego basen do kąpieli wspólnej, mogący pomieścić 40 osób. Zakład posiada 3 wille z ogólną liczbą 45 pokoi, oprócz tego około 100 pokoi można wynająć na wsi. W zakładzie restauracja. Właściciel dr. Michał Sternschuss-Staniewski.

Na zachód od Krakowa w Jurze Krakowskiej, przy linii do Katowic (stacja w miejscu), leżą Krzeszowice, miasteczko z dużym pałacem i parkiem hr. Potockich, położone na poziomie 300 m n. m., w pięknej leśnej okolicy. W parku dwa źródła wody siarczanej i łaźienki mineralne, w nich 21 kabin. Obok zakładu willa z mieszkaniami i restauracją. Sezon od 1 maja do 15 października.

Największym letniskiem okolic Krakowa jest położony 24 km na północ od Krakowa, już w granicach woj. kieleckiego, Ojców. Zarówno z Krakowa (24 km), jak i z Olkusza (20 km) dojechać tu można autobusem, dzięki zbudowanej przed kilku laty szosie,

Kazimierz nad Wisłą.

Rynek.

Ciechocinek.

Łazienki.

zamku stoi wspaniała, 18 m wysoka, samotna skała zwana „Maczugą Herkulesa“.

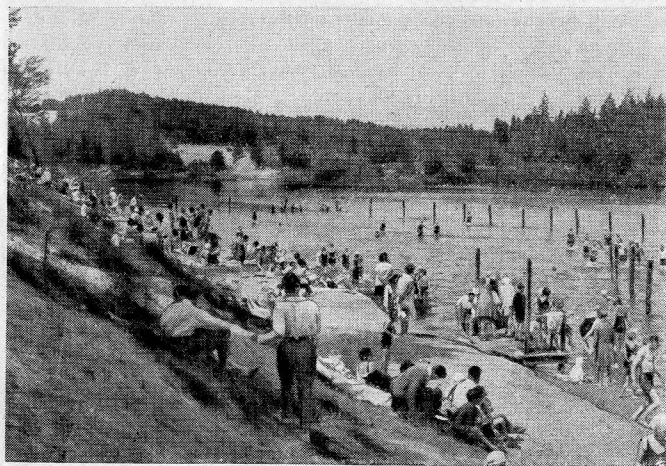
Największym zakładem kąpielowym woj. kieleckiego jest Busk, oddalony 49 km na południe od Kielc. Kilka razy dziennie kursują z Kielc autobusy, cena za przejazd 5 zł. od osoby. Zakład kąpielowy należy do rządu. Źródła siarczano-słone w Busku odkryto w 1824 r. a łazienki zbudowano w 1826 r. Obecnie ma Busk 9 źródeł mineralnych. Woda ze źródła „Michalskiego“ służy do picia, inne do kąpieli. W łazienkach jest 100 kabin do kąpieli mineralnych, osobno są urządzone kąpiele borowinowe i zakład hydropatyczny. Sezon od 15 maja do końca września. W sezonie 15 lekarzy. Frekwencja w ostatnich latach dochodziła do 8000 gości rocznie. W budynku zakładowym 18 pokoiów, restauracja zakładowa. Poza tem kilkadziesiąt willi i pensjonatów. Kolonia lecznicza dla dzieci imienia dr. Brudzińskiego, mogąca pomieścić 150 dzieci.

Mniejszym zakładem kąpielowym jest Solec, położony w pow. stopnickim, w okolicy pagórkowatej, na poziomie 160 m n. m. Dojazd autobusem z Kielc (70 km) lub kołowo ze stacji Szczucin (16 km). Już Staszic w początkach XIX w. poszukiwał tu wód siarczanych. Rozwój zakładu datuje się od 1896 r. kiedy nabyła go rodzina Daniewskich, do których należy dotychczas. Tu tejsze źródło jest to silny zdroj siarczano-słony, zawierający jod i sól Glauberską, używany do kąpieli i do picia. Okazałe łazienki, zbudowane w 1923 r. mają 48 kabin do kąpieli mineralnych, i 14 kabin do kąpieli mułowych. Duży hotel z salą balową i restaura-

która od strony Krakowa zniża się wspaniałymi serpentynami w dolinę Ojcowską. Dolina ta, głęboko wcięta w wyżynę i otoczona wapiennymi skałami, jest, poza Tatrami i Pieninami, najpiękniejszą doliną w Polsce. Tworzy ją rzeka Prądnik, przepływająca głębokim wąwozem wśród prostopadłych fantastycznych wapiennych skał jurajskich.

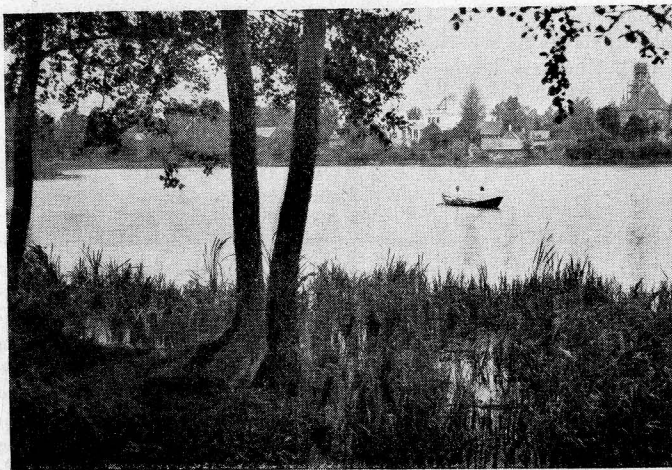
Letnisko Ojców leży w najpiękniejszym miejscu doliny. Znajduje się tam na skałe niewielka ruina zamku Kazimierza Wielkiego, poniżej, z jednej strony dwa hotele „Pod Łokietkiem“ i „Pod Kazimierzem“, z drugiej strony, duży zakład wodoleczniczy „Gopłana“. W jednym z hotelów restauracja, obok park kwiatowy i kiosk dla orkiestry. Poniżej w dolinie i na zboczach wzgórz kilkadziesiąt will dla letników. Na lato przybywa tu około 3000 letników, a nadto liczne rzesze turystów, dla których jest schronisko P. T. Krajoznawczego w willi „Kowalenka“. Właścicielami Ojcowa byli ks. Czartoryscy, którzy założyli spółkę akcyjną „Uzdrowisko Ojców“. Prospekty i broszury informacyjne rozsyła Pol. Zw. Turystyczny w Krakowie ul. Szpitalna 36.

Na północ od Ojcowa, w oddaleniu 6 km, u górnego końca Doliny Ojcowskiej, w sąsiedztwie wsi Sułoszowa, leży na skałe wapiennej, wzniesionej 480 m n. m. zamek Pieskowa Skała, odznaczający się wyjątkową malowniczością położenia. Od 1925 r. urządzonego jest zamek jako pensjonat, mogący pomieścić 100 osób. Restauracja z kawiarnią. Obecnie zamek należy do ks. Czartoryskich, a dzierżawi go Spółka akcyjna: „Zamek Pieskowa Skała“ w Warszawie (dyr. Karol Huzarski, ul. Emilji Plater 35). U stóp

Druskieniki.

Kąpiel w Niemnie.

Druskieniki.

Jezioro Druskienickie.

cją. W willach zakładowych i prywatnych około 300 pokoi. Frekwencja roczna 1500 gości. Sezon od 20 maja do 20 września.

W północnej części woj. kieleckiego leży Czarniecka Góra, letnisko i zakład przyrodolecznicy, położony wśród ogromnych lasów pow. koneckiego, na poziomie 305 m n. m. Przystanek kolejowy linii Koluszk-Skarżysko. W dwupiętrowej willi, która należy do inż. Zygmunta Misiewicza, mieści się zakład przyrodolecznicy, mogący pomieścić około 100 osób. Sezon od 15 maja do października. Frekwencja około 400 osób rocznie. Dzienny koszt pobytu, z utrzymaniem i opieką lekarską od 13 zł.

W woj. lubelskim znajduje się zakład kąpielowy w Nałęczowie. Stacja kolejowa tejże nazwy, linii Warszawa-Lublin, oddalona jest 3 km od zakładu. Zakład należy do spółki akcyjnej: „Zakład leczniczy Nałęczów“, z siedzibą w Warszawie, przy ul. Mianowskiego 4. Nałęczów leży w okolicy pagórkowatej, na poziomie 217 m n. m., w dużym parku na przestrzeni 45 ha, który niegdyś należał do hr. Małachowskich. Ich pałac z XVIII w. został przebudowany na dworzec zdrojowy. Poza tem jest tu kilkadziesiąt will i kilka pensjonatów. Wody są szczawą wapienno-żelazistą, podobną do wód w Krynicy i w Żegiestowie. W łazienkach kąpiele mineralne i borowinowe oraz zakład hydropatyczny. Ceny w willach zakładowych z utrzymaniem od 12 do 17 zł. dziennie. W okresie od 1 września do 15 czerwca 3 tygodniowy pobyt wraz z kąpielami i opieką lekarską kosztuje 300 zł. W Nałęczowie mieszkał Żeromski, po którym pozostał domek „Sadyba“, gdzie napisał w 1907 r. „Popioły“. W 1928 r. umieszczono w tym domku

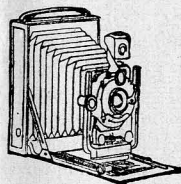
muzeum regionalne. Obok mauzoleum syna poety Pomnik Żeromskiego.

Niedaleko Nałęczowa leży Kazimierz nad Wisłą, miasteczko, słynne ze swoich zabytków artystycznych z 5000 mieszk., rozwijające się również jako lotnisko. Dojazd autobusem ze stacji kolejowej Puławy (18 km), leżącej na linii Warszawa-Lublin. Miasteczko, położone na prawym brzegu Wisły, w najpiękniejszym miejscu jej doliny, u stóp wysokich wzgórz, ukoronowanych ruiną zamku i basztą ze wspaniałym widokiem na dolinę Wisły.

Kazimierz rozwinął się w latach powojennych, dzięki wspaniałej plaży nad Wisłą, pięknemu położeniu i obfitości owoców, w szczególności śliwek, jako letnisko, a frekwencja gości w ostatnich latach dochodzi do 1500. Do wynajęcia na lato jest około 1000 pokoi w kilkunastu pensjonatach, dworach i domach mieszczan. Zakład kąpielowy Kasy Chorych w Puławach. Na przeciwnym brzegu Wisły znakomita plaża. Na lato przybywa wielu malarzy dla studjów krajobrazowych. Hotele: „Polski“ Berensa i „Bristol“ z restauracjami. Kawiarnia i restauracja „Pod Krzyżstofem“, pensjonaty w willi „Promień“ i „Arkadia“.

Letniska podmiejskie w okolicach Warszawy mają naogół tylko lokalne znaczenie i są zwiedzane przeważnie tylko przez ludność Warszawy.

Jednym tu letniskiem, które ma szersze znaczenie dzięki temu, że jest równocześnie stacją klimatyczną dla piersiowo chorych, jest Otwock, położony 23 km na południowy wschód od Warszawy, ze stacją kolei Warszawa-Lublin w miejscu. Jest to miasteczko z 10.000 stałych mieszkańców, a zarazem letnisko i stacja klimatyczna, położona wśród dużych lasów sosnowych, 100 m n. m. Kilka sanatorjów dla chorych piersiowo; największym jest sanatorium m. Warszawy, zbudowane w ostatnich latach. Przeciętnie przybywa do Otwocka rocznie 15.000 gości. Piękny magistrat z wieżą widokową naprzeciw dworca. W magistracie mieści się

ERNEST NEUMANN

WARSZAWA, tel. 262-88 i 654-96. MAZOWIECKA 6.

KAŻDY MOŻE FOTOGRAFOWAĆ!

Aparaty od zł. 33.— do 300.— i wyżej.

Ceny fabryczne.

Życzącym na spłatę.

Wywoływanie i kopjowanie klisz szybko i starannie. Cennik z objaśnieniami i podręcznikiem fotogr. za zwrotem 50 gr. porta.

Solidność i fachowość, które stworzyły dobre imię naszej firmy, egzystującej przeszło ćwierć wieku, dają rękojmię dobrego kupna.

Pomorzanie.

Orlowo.

również Zarząd uzdrowiska. W ostatnich latach powstał też, dzięki energii magistratu, okazały gmach kasyna z salą koncertową, restauracją, kawiarnią, teatrem, kinematografem i t. d. W willach i pensjonatach około 300 pokoiów do wynajęcia.

Największym zakładem kąpielowym północno-wschodniej Polski są Druskiéniki, położone w pow. grodzieńskim, przy linii kolejowej Warszawa-Wilno. Stacja kolejowa tejże nazwy oddalona jest 18 km na zachód, dojazd autobusami. Zakład kąpielowy leży wśród lasów sosnowych, w pięknym położeniu na prawym brzegu Niemna, na poziomie 200 m n. m. W 1930 r. został nabyty przez Bank Gospodarstwa Krajowego, a obecnie znajduje się w administracji rządu. Druskiéniki zaczęły się rozwijać po 1830 r. z inicjatywy uniwersytetu wileńskiego, a przed ostatnią wojną wzrosły w ten sposób, że frekwencja dochodziła do 20.000 gości rocznie. Zakład został w czasie wojny zupełnie zniszczony przez Niemców, a odbudowę rozpoczęto dopiero w 1922 r. Obecnie doszła ona tak daleko, że w ostatnich latach przybywało tu po 8000 gości, a wśród nich częstym gościem zakładu bywa marszałek Piłsudski.

Zakład ma 17 wierconych źródeł mineralnych solanki chlorobromowej, zawierającej sód, wapno i magnezję, podobnej, jak wody w Kissingen. Radjoczynność źródeł w bardzo wysokim stopniu. Do picia służy woda ze źródeł „Nasza” i „Ondyna”. Łazienki mineralne i borowinowe z 149 kabinami. Kąpiele rzeczne z plażą piaszczystą nad Niemnem i kaskadowe w Rotniczance. Zakład le-

wnieży dr. E. Lewickiej. Koncerty orkiestry zakładowej. Sezon od 1 maja do 30 września. Kilka hoteli, kilkadziesiąt pensjonatów i will. Koncerty i dancingi. Piękna okolica z licznymi jeziorami.

7. ZAKŁADY KĄPIELOWE I LETNISKA W WIELKOPOLSCE I NA KUJAWACH

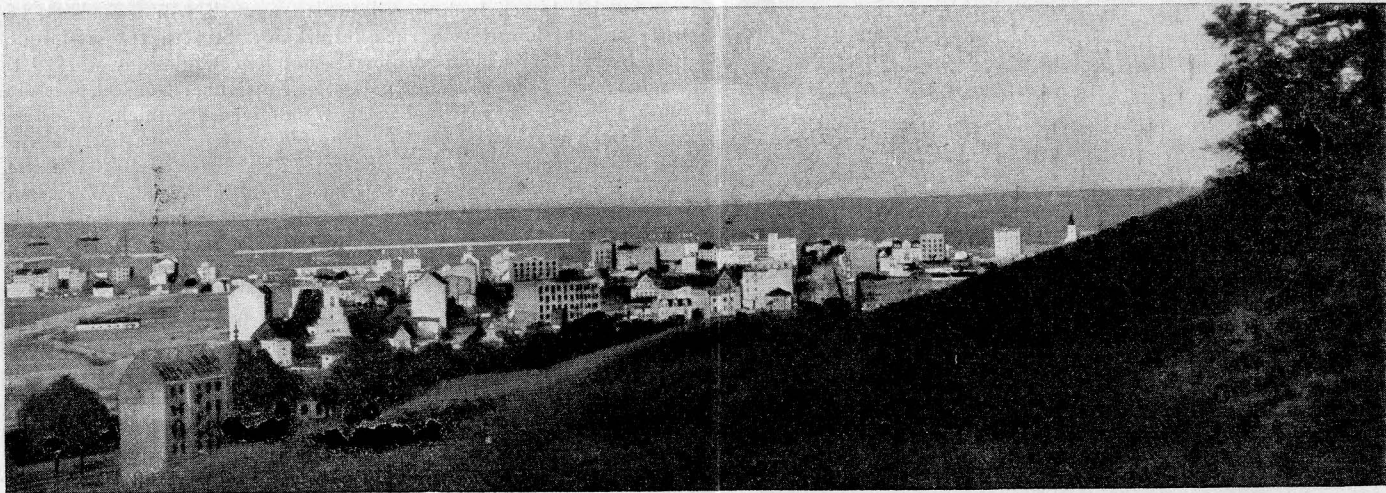
Ciechocinek, położony na równinie piaszczystej, na lewym brzegu Wisły, wzniesiony 50 m n. m., w niedalekiej odległości na zachód od Torunia, ma największy zakład kąpielowy środkowej Polski. Ciechocinek połączony jest koleją lokalną Aleksandrów-Ciechocinek z linią kolejową Warszawa-Toruń-Poznań. Zakład kąpielowy w Ciechocinku, założony w 1836 r. jest własnością rządu. Zakład ma 14 obfitych źródeł solanki, z których słabsze służą do picia, silniejsze do kąpeli. Wody odpowiadają wodom w Reichenhall, Kreuznach, Wiesbaden i Bad-Hall. Poza to posiada Ciechocinek obfite złoża borowiny. W 1929 r. dokopano się w jednym z szybów gorącej słonej wody temperatury około 50°; terma ta zasila łazienki mineralne, oraz basen wspólnych kąpeli dla dzieci. Kąpiele wytwarzane są w 4 gmachach łazienek, mieszczących 400 wanien. Wydaje się kąpiele solankowe i borowinowe. Osobliwością Ciechocinka są drewniane tętnie do naturalnych inhalacji solnych.

Sezon letni trwa od 1 maja do 31 października, sezon zimowy, prowadzony od dwóch lat, od 1 listopada do 31 maja. Hotele, pensjonaty i wille mają 4000 pokoiów. Frekwencja roczna dochodzi do 20.000 osób. Największy jest hotel Millera z 100 pokojami,

Kamienna Góra.

Plaża.

Gdynia.

z pierwszorzędną restauracją i cukiernią. W sezonie 30 lekarzy. Ozdobą zakładu są trzy parki; Główny o 16 ha, Sosnowy 12 ha i Teżniowy 10 ha, urządzony w sąsiedztwie teźni, używanych do osadzania soli. W sezonie odbywają się w parku codziennie koncerty, ponadto urozmaicają pobyt gości liczne rozrywki, przedstawienia, zawody sportowe (sławę uzyskały w ostatnich latach zawody tenisowe i hipiczne), plaża nad Wisłą, teatr, wreszcie wycieczki zbiorowe autobusem Komisji Zdrojowej.

W części Kujaw, należących do woj. poznańskiego, rozwija się szybko w latach powojennych jako zdrojowisko Inowrocław. Zakład kąpielowy, ze źródłami solankowymi, leży w północnej części miasta. Źródła solankowe odkryto w 1835 r., a w 1875 r. zaczęto je eksploatować z inicjatywy dr. Wilkońskiego do celów leczniczych. W 1881 r. zakład przeszedł na własność miasta, do którego należy dotychczas. Niemcy nie troszczyli się o rozwój uzdrowiska, który rozpoczął się na wielką skalę dopiero po odzyskaniu niepodległości. Podczas gdy w 1914 r. frekwencja wynosiła zaledwie 1500 gości, w 1923 r. wzrosła do 3000 gości, a w 1929 r. do 6000 gości. Zakład leży na wysokości 90 m n. m. Tutejsza solanka i ług mają dużą zawartość chlorku sodu. Gmach starych łazienek solankowych z 1875 r., nowy gmach kąpeli borowinowych z 1925 r. nadto wspaniały gmach przyrodolecznicy z 1929 r. W 1929 r. zbudowano też lecznicę Pomorsko-Poznańskiej Ubezpieczalni Krajowej. Inowrocław ma przeszło 20 pensjonatów.

Widok ogólny.

Nad jeziorami kujawskimi leży też kilka wzrastających letnisk. Należą do nich Kruszwica, legendarna stolica Piasta i Popieła, miasto z 5000 mieszk., gdzie na półwyspie wśród jeziora Gopla założono małe lotnisko z restauracją i łazienkami. Wycieczki po Gopie ułatwia łódź motorowa. Stacja kolei w miejscu. Nad drugim z rzędu co do wielkości w Poznańskim jeziorem Powidzkim, mającym 15 km. kw. pow., leży miasteczko Powidz (końcowa stacja kolei wąskotorowej Witkowo-Powidz), gdzie urządzono na piaszczystej plaży niewielki zakład kąpielowy z pensjonatem i łazienkami.

Z letnisk podmiejskich w okolicy Poznania największym jest Puszczkowo, położone 12 km na południe od Poznania nad Wartą, ze stacją kolejową linii Poznań-Lesno w miejscu. Kilkadziesiąt will, pensjonatów i restauracji, dobre kąpiele rzeczne. W sąsiedztwie mniejsze lotnisko Puszczkowo, a dalej na południowy zachód Ludwikowo (18 km), gdzie, nad najpiękniejszym w okolicach Poznania jeziorem Górka, urządzono sanatorium dla chorych piersiowo.

W północno-zachodniej stronie Poznańskiego leżą Miłowo, wieś w pow. obornickim, 2 km od stacji kolejowej w Obornikach. Jest tam zakład wodoleczniczy należący do kasy emerytalnej pracowników kolejowych. Zakład leży w 40 morgowym parku, i ma w kilku willach 90 pokoi. Otwarty jest przez cały rok. Frekwencja roczna około 500 gości.

Kamienna Góra.

Dom kuracyjny.

8. LETNISKA NADMORSKIE

Wsie i miasteczka położone na polskim brzegu były dawniej naogół bardzo słabo odwiedzane przez letników, a tylko Orłowo, Gdynia i Hel miały kilka will. Od 1920 r., t. j. od objęcia Pomorza przez Polskę, Polacy zaczęli tłumnie odwiedzać w miesiącach letnich wioski rybackie na wybrzeżu polskim, które powoli zmieniły się na letniska nadmorskie. Największe postępy pod tym względem wykazała Gdynia. Mniejsze kolonie willowe powstały w Orłowie koło Gdyni, na Jastrzębiej Górze, w Hallerowie, Wielkiej Wsi, Jastarni, Helu i t. d. Frekwencja roczna polskich letnisk nadmorskich dochodzi w ostatnich latach do 15000 gości. Najlepszą plażę mają miejscowości położone nad otwartym morzem, jak Karwia, Jastrzębia Góra, Hallerowo i wsie na półwyspie Helu.

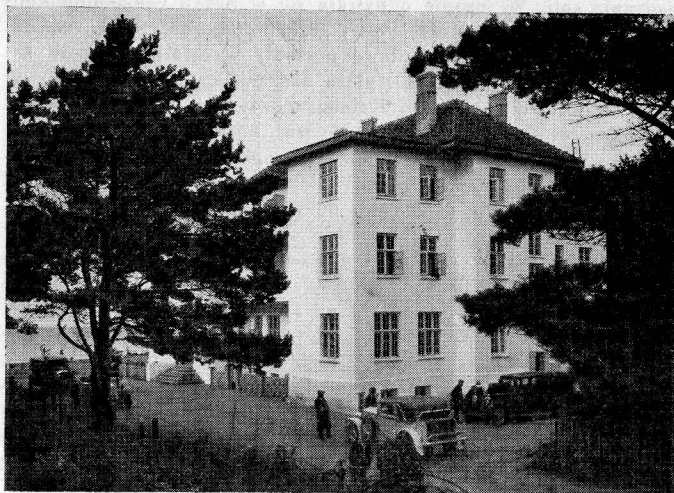
Największym letniskiem na polskim wybrzeżu jest Gdynia, wzrastające miasto portowe z około 50000 mieszk. W mieście stacja kolejowa, skąd dochodzą bezpośrednio pociągi osobowe i pociągi ekspresowe z Warszawy i z Poznania. Podczas gdy część miasta, położona na równinie w okolicy stacji kolejowej i portu, rozwija się jako miasto portowe i ognisko handlu nadmorskiego, punktem oparcia Gdyni, jako letniska nadmorskiego, jest dzielnica willowa na Kamiennej Górze, wznoszącej się nad Gdynią od południa. Stoi tu około 100 will, które powstały z inicjatywy, założonego w 1920 r. „Towarzystwa Kąpieli Morskich”, któremu Gdynia zawdzięcza swój rozwój jako letnisko nadmorskie. W dolinie za Kamienną Górą, zdaleka od gwaru miasta portowego, zaczęto

w ostatnich latach budowę kilkunastu nowych will w nadziei, że w tę stronę skieruje się ruch letniskowy. Stoi tu też w dolinie przy brzegu morza dom zdrojowy z hotelem, wzniesiony w 1929 r. według proj. Adama Knauffa. U stóp Kamiennej Góry ciągnie się plaża i bulwar, ożywione bardzo w miesiącach letnich. W ostatnich latach przybywało do Gdyni po 5000 gości. Kilka hoteli i kilkadziesiąt pensjonatów. Największe: „Polska Riviera” (84 pokoi), Hotel Centralny i pensjonat „Victoria Regia”. Wycieczki morskie parowcami, kursującymi na Hel i autobusowe do Szwajcarii Kaszubskiej. Sporty wodne. Informację udziela Wydział Turystyczny Kąpieliskowy magistratu w Gdyni i Gdynski Związek Propagandy Turystycznej.

Na południe, w odległości 7 km od Gdyni, leży w najpiękniejszym punkcie polskiego brzegu morskiego uroczą miejscowość kąpielowa Orłowo. Z wysokiego wzgórza nad nią piękny widok na zatokę Gdańską. Hotele: dom kuracyjny (90 łóżek), hotel „Orłowo”. Pensjonaty: „Czerwony Dwór”, „Mewa” (60 łóżek), „Bałtyk”, „Hania”. Między Orłowem a Sopotami leżą Kolibki z dworem Kukowskich i dużym parkiem, w którego sąsiedztwie powstało kilkanaście will dla letników. Stacja kolei (Orłowo-Kolibki) w miejscu.

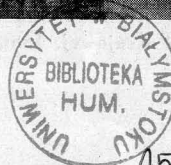
Dojazd do letnisk nad otwartym morzem ułatwia kolej lokalna Puck-Krokowo i szosa Wielka Wieś-Rozewie, zbudowana w ostatnich latach przez Min. Komunikacji.

Na północ od Pucka leży Hallerowo (stacja kolei Puck-

Jastrzębia Góra.

Hotel „Bałtyk”.

Gdynia.

Dworzec kolejowy.

Hel na miejscu), małe lotnisko z idealną plażą, położone na początku półwyspu helskiego nad otwartym morzem. Frekwencja około 500 gości rocznie. Pensjonat „Warszawianka“ Bagińskiej z 100 łózkami, mniejszy Sienkiewiczowej. Na zachód, w odległości 9 km, leży na widocznym zdalek widoku, nad morzem lotnisko Jastrzębia Góra, z kilkunastu willami, wzniesionymi w latach 1923—29. Pensjonat „Pilica“ w dużej willi, tamże restauracja. Mniejsze pensjonaty „Bajka“ i „Polesie“. Na zachód, w odległości 3 km, małe lotnisko Ostrów z pensjonatem „Mewa“.

Dalej na zachód leży Karwia, kaszubska wioska rybacka. jedyna w Polsce położona bezpośrednio przy brzegu otwartego morza. Ze względu na idealną plażę rozwija się ona jako lotnisko nadmorskie, a frekwencja gości dochodzi do 1000 rocznie. W ostatnich latach zbudowano tam kilka will dla letników, w których mieszczą się pensjonaty. Restauracja w miejscowej gospodzie. Dojazd ze stacji kolejowej Sławoszyno 6 km.

Przy ujściu Piaśnicy w północno-zachodnim cyplu Rzecyzpolitej leży mała osada rybacka Dębek, rozwijająca się w ostatnich latach jako lotnisko nadmorskie z doskonałą plażą.

Na początku półwyspu helskiego leży Wielka Wieś, mająca w miejscu stację kolejową. Rocznie przybywa tu około 600

gości, dzięki pięknej plaży piaszczystej. Pensjonat „Bałtyk“, poza tem około 100 pokoiów dla letników u rybaków.

Na piaszczystym, zalesionym, 33 km długim półwyspie Helskim każda wieś zamieniła się w latach powojennych na lotnisko. Dzięki temu rozpoczął się tu na szeroką skalę ruch budowlany, w każdej z wiosek powstało w ostatnich latach kilka lub kilkanaście will i pensjonatów. Dojazd ułatwiają pociągi bezpośrednie z Warszawy na Hel, gdzie stacja kolejowa znajduje się w każdej wiosce, pozatem zaś statki Żegluga Polskiej, kursujące z Gdyni do Helu i Jastarni.

Za Wielką Wsią następują kolejno: Chałupy, z frekwencją około 300 letników rocznie i z pensjonatami „Kresowianka“ i „Helenka“, Kuźnica z frekwencją około 800 gości rocznie i z pensjonatem „Kopciuszek“, Jastarnia, największa wśród polskich wsi na Helu, z frekwencją około 1500 letników, z małym portem i z pensjonatami „Pomorzanka“, „Wielkopolanka“, „Polonja“, „Oaza“ i innymi, Jurata, kolonia willowa, świeżo założona wśród lasów niedaleko latarni morskiej. W sąsiedztwie znajduje się morski obóz wychowania fizycznego.

Kończącą stacją kolei na cyplu półwyspu helskiego jest Hel (76 km z Gdyni), miasteczko z 600 mieszk. a zarazem lotnisko, którego frekwencja dochodzi do 2000 gości rocznie, nie licząc dziesiątek tysięcy wycieczkowców z Gdyni i z obszaru Wolnego Miasta Gdańska. Osobliwość stanowi główna uliczka, zabudowana charakterystycznymi domkami w stylu holenderskim. Nieduży port pełen łodzi rybackich i latarnia morska. Obok niej urządzone kąpiele morskie. Hotel „Polonja“ z restauracją i z pensjonatem, kilkadziesiąt pensjonatów, kilka restauracji, z których najstarszą i największą jest „Lwia Jama“ z werandą od strony portu.

WARSZAWSKA WYTWORNIĄ TRYKOTAŻY

„Tricot“

WARSZAWA, Marszałkowska 129

INFORMACJE KOMUNIKACYJNE

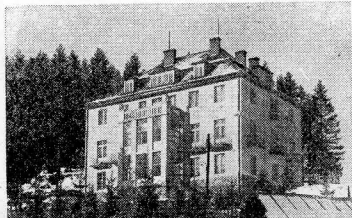
Szczegóły dotyczące pociągów bezpośrednich znajdują się w Urzędowym Rozkładzie Jazdy w nagłówkach dzialek, a dotyczące wagonów bezpośrednich w alfabetycznie ułożonym spisie. Informacje o opłatach i ulgach taryfowych podane są w taryfowej części Urzędowego Rozkładu Jazdy.

- BRZOZÓW:** stacja kolejowa Sanok (dz.184). Dojazdy: z Krakowa przez Tarnów—Stróże (dz. 177—184), ze Lwowa przez Sambor—Chyrów—N. Zagórz (dz. 192—184), z Przemyśla przez Chyrów—N. Zagórz (dz. 192—184), z N. Sącza przez Stróże (dz. 177—184).
- BRZUCHOWICE:** st. kol. (dz. 220). Lwowski ruch podmiejski.
- BUKOWINA:** st. kol. Poronin (dz. 158). (Patrz Poronin).
- BUSK:** st. kol. Kielce (dz. 169). Dojazdy kolejną: z Warszawy przez Dęblin—Radom—Skarżysko Kam. (dz. 182—169) lub przez Koluszki—Tomaszów—Skarżysko Kam. (dz. 150—181—169), z Łodzi Fabr. przez Koluszki—Tomaszów—Skarżysko Kam. (dz. 97—181—169), z Katowic przez Sosnowiec—Miechów (dz. 150a—169). Z południa dojazd przez Sandomierz—Skarżysko Kam. (dz. 180—181—169) lub do st. kol. Szczucin (dz. 167) i dalej samochodem.
- BYSTRA:** st. kol. Wilkowice Bystra (dz. 151). Dojazdy: z Katowic przez Dziedzice—Bielsko (dz. 150—151), z Cieszyńska przez Skoczów—Bielsko (dz. 152—151), z Krakowa przez Dziedzice—Bielsko (dz. 183—151), z Nowego Sącza przez Chabówkę—Suchę—Żywiec (dz. 178—158—154—151).
- CHAŁUPY:** st. kol. (dz. 1, 51, 95). Dojazdy: jak do Helu.
- CIECHOCINEK:** st. kol. (dz. 53). Dojazdy: z Warszawy przez Kutno—Aleksandrów (dz. 51—53), z Poznania przez Toruń—Aleksandrów (dz. 52—53), z Gdyni przez Gdańsk—Bydgoszcz—Toruń—Aleksandrów (dz. 51—53), z Łodzi Kal. przez Kutno—Aleksandrów (dz. 56—53), z Grudziądza przez Chelmżę—Toruń—Aleksandrów (dz. 41—51—53).
- CZARNIECKA GÓRA:** st. kol. (dz. 181). Dojazdy: z Warszawy przez Koluszki (dz. 150—181), z Łodzi przez Koluszki (dz. 97—181), z Kielc i Radomia przez Skarżysko K. (dz. 169—181), z Tarnobrzegu i Rozwadowa przez Sandomierz—Skarżysko Kam. (dz. 180—181).
- CZORSZTYN:** st. kol. Nowy Targ (dz. 158) i Stary Sącz (dz. 177). Dojazdy: z Krakowa przez Chabówkę (dz. 158), przez Chabówkę—Nowy Sącz—Stary Sącz (dz. 158—178—177—380). przez Tarnów—Stróże—N. Sącz (dz. 177—380).
- DELATYN:** st. kol. (dz. 196). Dojazdy: ze Lwowa przez Stanisławów (dz. 195—196), z Przemyśla przez Chyrów—Sambor—Drohobycz—Stryj—Stanisławów (dz. 192—184—196), z Zaleszczyk przez Stefanesti—Kołomyje (dz. 198—197).
- DORA:** st. kol. (dz. 196). Dojazdy jak do Delatyna.
- DRUSKIENIKI:** st. kol. (dz. 253). Dojazdy: z Warszawy przez Białystok—Grodno (dz. 253), z Wilna przez Landwarowo (dz. 253), z Brześcia n/B. przez Białystok—Grodno (dz. 241—253).
- GDYNIA:** st. kol. (dz. 1, 14, 23, 51, 95). Dojazdy: z Warszawy przez Działdowo—Laskowice—Gdańsk (dz. 1), przez Bydgoszcz—Laskowice—Gdańsk (dz. 51), przez Działdowo—Laskowice—Czersk—Kościerzynę (dz. 1—21—23), z Poznania przez Inowrocław—Bydgoszcz—Gdańsk (dz. 95), przez Inowrocław—Bydgoszcz—Czersk—Kościerzynę (dz. 95—23).
- GOCZAŁKOWICE:** st. kol. (dz. 150). Dojazdy: z Warszawy przez Częstochowę—Żabkowice—Katowice (dz. 150), z Krakowa przez Trzebinę—Dziedzice (dz. 183—150), z Żywca przez Bielsko—Dziedzice (dz. 151—150), z Poznania przez Ostrów Wkp.—Wieluń—Tarnowskie Góry—Katowice (dz. 130—150), z Dębina przez Radom—Kielce—Miechów—Strzemieszyce—Sosnowiec—Katowice (dz. 169—150).
- HALLEROWO:** st. kol. Wielka Wieś Hallerowo (dz. 1, 51, 95). Dojazdy: jak do Helu.
- HORYNIEC:** st. kol. (dz. 237). Dojazdy: z Warszawy przez Dęblin—Lublin—Rozwadów—Jarosław (dz. 182—237), przez Dęblin—Lublin—Rejowiec—Rawę Ruską (dz. 182—220—237), z Krakowa przez Tarnów—Rzeszów—Jarosław (dz. 183—237), ze Lwowa przez Rawę Ruską (dz. 220—237, z Kowla przez Włodzimierz—Sokal—Rawę Ruską (dz. 235—237).
- HREBENÓW:** st. kol. (dz. 194). Dojazdy: ze Lwowa przez Stryj (dz. 194), z Przemyśla przez Chyrów—Sambor—Stryj (dz. 192—184—194), ze Stanisławowa przez Dolinę—Stryj (dz. 184—194), z Tarnopola przez Potutory—Chodorów—Stryj (dz. 208).
- INOWROCŁAW:** st. kol. (dz. 52, 72, 77, 95). Dojazdy: z Warszawy przez Kutno—Toruń (dz. 52), z Poznania (dz. 52), z Łodzi przez Kutno—Toruń (dz. 56—52), z Gdyni przez Gdańsk—Bydgoszcz (dz. 95), przez Kościerzynę—Czersk—Bydgoszcz (dz. 23—95), z Czarnekowa przez Wągrowiec—Żnin (dz. 77).
- ISTEBNA:** st. kol. Wisła (dz. 147). Patrz „Wisła“.
- IWONICZ:** st. kol. (dz. 184). Dojazdy: z Warszawy przez Często-

- chowę—Trzebinie—Kraków—Tarnów—Stróże (dz. 174—177—184), ze Lwowa przez Sambor—Chyrów—N. Zagórz (dz. 191—184), ze Stanisławowa przez Stryj—Drohobycz—Sambor—Chyrów—N. Zagórz (dz. 184).
- JAMNA: st. kol. (dz. 196). Dojazdy: jak do Delatyna.
- JAREMCZE: st. kol. (dz. 196). Dojazdy: jak do Delatyna.
- JASTARNIA: st. kol. (dz. 1, 51, 95). Dojazdy: jak do Helu.
- JASTRZĘBIA GÓRA: st. kol. Starzyński Dwór. Dojazdy: jak do Helu z tem jednak, że w Pucku zbacza się na linię Krokowską (dz. 6).
- JASTRZĘBIE ZDRÓJ: st. kol. (dz. 144). Dojazdy: z Katowic przez Katowice Ligotę—Orzesze—Żory—Pawłowice Śl. (dz. 146—144). Z Cieszyna i Bielska przez Skoczów—Pawłowice Śl. (dz. 152—147—144), z Krakowa przez Trzebinie—Dziedzice—Chybie—Pawłowice Śl. (dz. 183—147—144).
- JAWORZE: st. kol. Jaworze—Jasienica (dz. 152). Dojazdy: z Krakowa przez Trzebinie—Dziedzice—Bielsko (dz. 183—151—152), przez Trzebinie—Dziedzice—Chybie—Skoczów (dz. 183—147—152), z Katowic przez Dziedzice—Bielsko (dz. 150—151—152), przez Orzesze—Pawłowice Śl.—Skoczów (dz. 146—144—147—152).
- JELEŚNA: st. kol. (dz. 154). Dojazdy: z Katowic przez Dziedzice—Bielsko—Żywiec (dz. 150—151—154), z Cieszyna przez Bielsko—Żywiec (dz. 152—151—154), z Krakowa przez Skawinę—Suchę (dz. 158—154), z Nowego Sącza przez Chabówkę—Suchę (dz. 178—158—154).
- JORDANÓW: st. kol. (dz. 158). Dojazdy: z Krakowa przez Skawinę—Suchę (dz. 158), z Bielska przez Żywiec—Suchę (dz. 151—154—158), z Nowego Sącza przez Chabówkę (dz. 178—158).
- KARWJA: st. kol. Sławoszyno (dz. 6), dojazdy do Sławoszyna jak do Helu, z tem jednak, że w Pucku zbacza się na linię Krokowską (dz. 6).
- KAZIMIERZ NAD WISŁĄ: st. autobusowa (dz. 382), st. kol. Puławy, dojazdy do Puław z Warszawy przez Dęblin (dz. 182), z Katowic przez Sosnowiec—Miechów—Kielce—Radom—Dęblin (dz. 150—168—169—182), ze Lwowa przez Przemyśl—Rozwadów—Lublin (dz. 182), z Kowla przez Lublin (dz. 229).
- KOSÓW: st. kol. Kołomyja lub Zabłotów (dz. 195), dojazdy ze Lwowa przez Stanisławów (dz. 195), z Tarnopola przez Wygnankę—Białą Czortkowską—Zaleszczyki—Stefanesti (dz. 207—201—203—198—195), ze Sambora przez Stryj—Stanisławów (dz. 184—195).
- KROŚCIENKO: st. autobusowa (dz. 380), st. kol. Stary Sącz, dojazdy jak do Krynicy. Od strony Chabówki dojazdową stacją kolejową dla Krościenka jest Nowy Targ, dojazdy do N. Targu jak do Zakopanego.
- KRYNICA: st. kol. (dz. 177). Dojazdy: z Warszawy przez Częstochowę—Kraków—Tarnów—N. Sącz (dz. 174—177), z Poznania przez Wieluń—Katowice—Kraków—Tarnów—N. Sącz (dz. 130—177), ze Lwowa przez Przemyśl—Rzeszów—Tarnów—N. Sącz (dz. 183—177), przez Sambor—Stróże—N. Sącz (dz. 191—184—177).
- KRZESZOWICE: st. kol. (dz. 130, 174, 183) między Krakowem i Trzebinia, dojazdy jak do Krakowa.
- KUTY niedaleko Kosowa: st. kol. Kołomyja (dz. 195) lub Zabłotów (dz. 195), patrz Kosów.
- KUŹNICA (Hel): st. kol. (dz. 1, 51, 95), dojazdy jak do Helu.
- LUBIEŃ WIELKI: st. kol. (dz. 191) pod Lwowem na linii Sambońskiej.
- LUDWIKOWO: st. kol. (dz. 108a). Poznański ruch podmiejski.
- MAKÓW: st. kol. (dz. 158) na linii Sucha—Chabówka, dojazdy jak do Zakopanego.
- MIKULICZYN: st. kol. (dz. 196), dojazdy jak do Delatyna.
- MILÓWKA: st. kol. (dz. 151, 154), dojazdy z Katowic przez Dziedzice—Żywiec (dz. 150—151), z Krakowa przez Dziedzice—Żywiec (dz. 183—151) i przez Skawinę—Suchę—Żywiec (dz. 158—154), z Nowego Sącza przez Chabówkę—Suchę—Żywiec (dz. 178—158—154), z Zakopanego przez Chabówkę—Suchę—Żywiec (dz. 158—154).
- LANCKORONA: st. kol. Kalwarja Zebrzydowska (dz. 153), dojazdy z Krakowa przez Kalwarię (dz. 158—153), z Cieszyna przez Bielsko—Wadowice (dz. 152—153), z Zakopanego przez Chabówkę—Suchę (dz. 158).
- MIŁOWODY: st. kol. Oborniki (dz. 81). Podmiejski ruch Poznański.
- MORSZYN: st. kol. (dz. 184), dojazdy ze Lwowa przez Stryj (dz. 194—184), ze Stanisławowa (dz. 184), z Przemyśla przez Chyrów—Stryj (dz. 192—184), z N. Zagórza przez Chyrów—Stryj (dz. 184).
- MSZANA DOLNA: st. kol. (dz. 178), dojazdy z Krakowa przez Skawinę—Suchę—Chabówkę (dz. 158—178), z Żywca przez Suchę—Chabówkę (dz. 154—158—178), z Tarnowa przez N. Sącz (dz. 177—178), z Rzeszowa przez Jasło—Stróże—N. Sącz (dz. 188—184—177—178), z N. Zagórza przez Stróże—N. Sącz (dz. 184—177—178).
- MUSZYNA: st. kol. (dz. 177), dojazdy jak do Krynicy.
- OJCÓW: dojazdy autem z Krakowa.
- OSMOŁODA: st. kol. Broszniów (dz. 184) między Doliną a Stanisławowem, stąd leśną kolejką do Podlut.
- ORŁOWO: st. kol. Kolibki—Orłowo (dz. 1, 51, 95), między Gdynią a Sopotami, dojazdy z Warszawy przez Działdowo—Laskowice—Tczew—Gdańsk (dz. 1), przez Toruń—Bydgoszcz—Tczew—Gdańsk (dz. 51), przez Działdowo—Laskowice—Czersk—Kościerzynę—Gdynię (dz. 1—21—23—1).

OTWOCK: st. kol. (dz. 182a). Warszawski ruch podmiejski.
 PIWNICZNA: st. kol. (dz. 177), dojazdy jak do Krynicy.
 PODLASY: st. kol. Kęty (dz. 153), dojazdy z Krakowa przez Kalwarię—Wadowice (dz. 158—153), z Cieszyna przez Bielsko (dz. 152—153), z Katowic przez Dziedzice—Bielsko (dz. 150—153), z N. Sącza przez Chabówkę—Suchą—Wadowice (dz. 178—158—153).
 PODLEŚNIOŹ: st. kol. (dz. 196), dojazdy jak do Delatyna.
 PODLUTE: st. kol. Brosznię (dz. 184), patrz Osmoloda.
 PORABKA: st. kol. Kęty (dz. 153), dojazdy do Kęt, patrz Podlasy.
 PORONIN: st. kol. (dz. 158), dojazdy do Zakopanego.
 POWIDZ: st. kol. (dz. 92). Dojazdy z Poznania przez Gniezno (dz. 52—92), z Bydgoszczy przez Inowrocław—Gniezno (dz. 95—92), z Warszawy przez Kutno—Konin—Jabłonka—Słupecka—Anastaszewo (dz. 59—94a—94).
 PUSZCZYKOWO: st. kol. (dz. 108a). Poznański ruch podmiejski.
 PUSZCZYKÓWKO: st. kol. (dz. 108a). Poznański ruch podmiejski.
 RABKA: st. kol. Rabka Zaryte i Rabka Zdrój (dz. 178 i 158), dojazdy z Warszawy przez Częstochowę—Kraków—Suchą—Chabówkę (dz. 174—158), z Katowic przez Dziedzice—Żywiec—Suchą—Chabówkę (dz. 150—151—154—158), z Lwowa przez Rzeszów—Tarnów—Kraków—Suchą—Chabówkę (dz. 183—158), przez Rzeszów—Tarnów—N. Sącz (dz. 183—177—178), przez Sambor—Stróżę—N. Sącz (dz. 191—184—177—178).
 RAYCZA: st. kol. (dz. 151, 154), dojazdy jak do Milówki.
 RÓŻANKA: st. kol. (dz. 194), dojazdy ze Lwowa przez Stryj (dz. 194), ze Sambora przez Drohobycz—Stryj (dz. 184—194), ze Stanisławowa przez Doline—Stryj (dz. 184—194).
 RYMANÓW: st. kol. (dz. 184), dojazdy jak do Iwonicza.
 RYTRO: st. kol. (dz. 177), dojazdy jak do Krynicy.
 SKOLE: st. kol. (dz. 194), dojazdy jak do Różanki.
 SŁAWSKO: st. kol. (dz. 194), dojazdy jak do Różanki.
 SOLEC: st. kol. Kielce (dz. 169) i Szczucin (dz. 167), dojazdy patrz Busk.
 SUCHA: st. kol. (dz. 154, 156, 158), dojazdy z Krakowa przez Skawinę (dz. 158). z Katowic przez Dziedzice—Żywiec (dz. 150—151—154).
 SZCZAWNICA: st. autobusowa (dz. 380), st. kol. Stary Sącz (dz. 177) i Nowy Targ (dz. 158), dojazdy z Warszawy przez Częstochowę—Kraków—Tarnów—Stróżę—Stary Sącz (dz. 174—177—380) lub przez Częstochowę—Kraków—Chabówkę—Nowy Targ (dz. 174—158), ze Lwowa przez Rzeszów—Tarnów—Stróżę—Stary Sącz (dz. 183—177—

380), przez Sambor—Stróżę—Stary Sącz (dz. 191—184—177—380).
 SWOSZOWICE: st. kol. (dz. 155, 158) między Krakowem i Skawiną.
 SYNOWÓDZKO: st. kol. (dz. 194), dojazdy jak do Różanki.
 TATARÓW: st. kol. (dz. 196), dojazdy jak do Delatyna.
 TRUSKAWIEC: st. kol. (dz. 193), dojazdy z Warszawy przez Lublin—Przemyśl—Lwów—Stryj—Drohobycz (dz. 182—193), z Poznania przez Katowice—Kraków—Tarnów—Przemyśl—Chyrow—Drohobycz (dz. 130—183—192—184—193), ze Stanisławowa przez Stryj—Drohobycz (dz. 184—193).
 TUCHLA: st. kol. (dz. 194), dojazdy jak do Różanki.
 USTROŃ: st. kol. (dz. 147), dojazdy z Katowic przez Dziedzice—Bielsko—Goeszów (dz. 150—151—152—147), przez Orzesze—Skoczów—Goeszów (dz. 146—144—147), z Krakowa przez Dziedzice—Bielsko—Goeszów (dz. 183—151—152—147).
 WĘGIERSKA GÓRKA: st. kol. (dz. 151, 154), dojazdy jak do Milówki.
 WISŁA: st. kol. (dz. 147), dojazdy jak do Ustronia.
 WOROCHTA: st. kol. (dz. 196), dojazdy jak do Delatyna.
 W. WIEŚ: st. kol. (dz. 1, 51, 95), dojazdy jak do Helu.
 ZAKOPANE: st. kol. (dz. 158), dojazdy z Warszawy przez Częstochowę—Kraków—Chabówkę (dz. 174—158), z Poznania przez Ostrów Wkp.—Wieluń—Katowice—Kraków—Chabówkę (dz. 130—158), z Katowic przez Dziedzice—Bielsko—Żywiec—Chabówkę (dz. 150—151—154—158), ze Lwowa przez Rzeszów—Tarnów—Kraków—Chabówkę (dz. 183—158).
 ZALESZCZYKI: st. kol. (dz. 198, 203), dojazdy ze Lwowa przez Tarnopol—Wygnanek—Białą Czortkowską (dz. 213—207—201—203), przez Stanisławów—Czortków (dz. 195—201—203), z Kołomyi przez Stefanesti (dz. 198).
 ZELEMIAŃKA: st. kol. (dz. 194), dojazdy jak do Różanki.
 ZAWOJA: st. kol. Maków (dz. 158), dojazdy z Krakowa przez Suchą (dz. 158), z Katowic przez Dziedzice—Żywiec—Suchą (dz. 150—151—154—158), z Nowego Sącza przez Chabówkę (dz. 178—158).
 ZWARDOŃ: st. kol. (dz. 151—154), dojazdy jak do Milówki.
 ŻEGIESTÓW: st. kol. (dz. 177), dojazdy jak do Krynicy.
 ŻYWIEC: st. kol. (dz. 151—154), dojazdy z Katowic przez Dziedzice—Bielsko (dz. 150—151), z Krakowa przez Dziedzice—Bielsko (dz. 183—151), przez Skawinę—Suchą (dz. 158—154), z Nowego Sącza przez Chabówkę—Suchą (dz. 178—154).

KRYNICA

PENSJONAT „ZOŚKA” NOWOCZESNY

36 pokoi widnych, słonecznych, w pobliżu nowych łaźni.
Czynny cały rok pod zarządem własnym.

KRYNICA. PENSJONAT Dr. ŁAZARSKIEJ, aleja Lip, telefon 19.
Położony w centrum źródła obok nowych łaźni. Czynny cały rok.
W pięknym zacisznym miejscu pod lasem szpilkowym. Przy willi ogród i kąpiele słoneczne. Przestronne słoneczne pokoje z balkonami.
Wykwintna domowa kuchnia, na żądanie dietetyczna.
Ciepła i zimna woda — cudowny widok na góry.

Pensjonat „SZCZERBIEC” tylko dla chrześcijan, czynny cały rok.
Centralne ogrzewanie. W samym centrum zdrojowiska.
Kuchnia znana z dobroci. Krynica telefon 107.

PENSJONAT „MARJA MAŁGORZATA” położony w centrum zdrojowiska, pełny komfort, bieżąca woda ciepła i zimna. W pokojach centralne ogrzewanie wodne. Obszerny ogród — sala dancinowa. Otwarty całorocznie. Kuchnia pierwszorzędna. Telefon 1.21.

KRYNICA, PENSJONAT „LOTOS” telefon 32.
Nowoczesny, centralne ogrzewanie, zimna i ciepła woda. Tuż przy łaźniach, położony wśród lasów, czynny cały rok pod zarządem własnym. Ceny przystępne.

PENSJONAT-RESTAURACJA SCHWARZA, obok łaźni, telefon 115.
Poleca pokoje z werandami, nowoczesny komfort, w każdym pokoju ciepła i zimna woda. Centralne ogrzewanie. Otwarty cały rok.

MIŁOWODY

Zakład Przyrodoleczniczy i Uzdrowisko.

Leczy nerwy i choroby wewnętrzne

pocztą i stacją kol. OBORNIKI-WIELKP.

Tel. 15

Ceny niskie

ZOPPOT

pensjonat polski „WANDA” bezpośrednio nad morzem. Ernststr. 7 róg Strandpromenade. Czystość, spokój, doskonała zdrowa kuchnia. Informacje na miejscu od 15 maja.

U W A G A: w lipcu r. b. otwarcie filii restauracji
„GASTRONOMJA”
p. n. „NASZA GOSPODA” ul. Jasna 4.

GRAMOFONY „ORPHEON”

uznane za najlepsze

PŁYTY
W WIELKIM WYBORZE

B. Rudzki

ROK ZAŁOŻENIA 1906

WARSZAWA
MARSZAŁKOWSKA 146 i 87

Cenniki i spisy płyt
na żądanie.

Po kraju
i zagranicą
podróżujecie

NAJTANIEJ,
NAJWYGODNIEJ
I BEZ KŁOPOTU

za pośrednictwem

POLSKIEGO BIURA PODRÓŻY
„FRANCOPOL”

WARSZAWA — Trębacka 9. Tel. 206-73.

PARYŻ (IX)-11, rue Montholn, Tel. Pro-
vence 74-43.

NICE — 14, rue Halevy. Tel. 20-77.

POZNAŃ, LWÓW, KRAKÓW, KATOWICE,

TORUŃ, BYDGÓSZCZ — ODDZ. „PAR”.

Kilka słów o „Francopolu”.

„Kierownictwo techniczne pielgrzymki polskiej do KARTAGINY w maju b.r., które spoczywało w rękach firmy „FRANCOPOL”, funkcjonowało sprawnie i bez zarzutu. Jako Protektor tejże pielgrzymki wyrażam swe uznanie i podziękowanie”.

Prymas Polski

(—) † August Kard. HLOND

Biskup Śląski I dz. 184 — 30. „Poświadczam niniejszem, że Pielgrzymka Śląska, która w październiku 1929 r. pod moim kierownictwem udała się do Rzymu, wzorowo była przygotowana i sprężysto przeprowadzona. Program był obfity, ceny umiarkowane. Wobec tego uważam za miły obowiązek wyrazić polskiej firmie „FRANCOPOL”, którą gorąco polecam, swoje uznanie i podziękowanie”.

(—) Ks. Dr. ARKADJUSZ LISIECKI
Biskup

Dumna jestem, że Warszawa zdobyła w biurze „FRANCOPOL” czyste polskie biuro podróży, pracujące bez zarzutu z godnym podziwu poświęceniem.

HELENA BISPING

Przewodn. Pielgrz. do Budapesztu

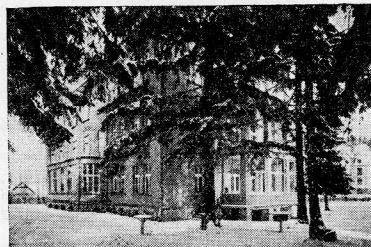
ŻĄDAJCIE PROGRAMÓW SZCZEGÓŁOWYCH
WYCIECZEK „FRANCOPOLU”

»BRISTOL«

Najtańszy
reprezentacyjny
HOTEL-
PENSJONAT
W
ZAKOPANEM

MARATON

pierwszorządny pensjo-
nat przy ul. Sienkiewi-
cza. Woda bieżąca zim-
na i ciepła. Ogrzewanie
centralne. Łazienki. Sa-
lony. Czytelnia i biblijo-
teka. Kuchnia pierwszo-
rzędna, dietetyczna.
Telefon: 310 i 331.

Hôtel-Pension de tout pre-
mier ordre. Eau courante.
Chauffage central. Bains.
Salons. Salle de lecture.
Téléphone: nro 310 et 331

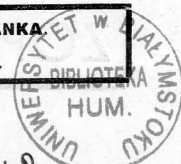
Zakopane, pensjonat »SIENKIEWICZÓWKA«, ul. Zamojskiego, tel. 277
D-rowej HELENY MROZOWA
Urządzony nowocześnie. Otwarty cały rok.

Zakład Roentgenologiczny
D-ra Med. HUGONA KARWOWSKIEGO
w Zakopanem, ul. Kościuszki, willa »Marilore«, telefon 159.

Zakopane, pensjonat »PARYŻANKA«. Droga do Białego. Otwarty cały
rok. Kuchnia wykwintna i obfita. Łazienka, werandy, terasy — radio.
Ceny przystępne.

Zakopane, pens. »ZŁOTY RÓG« ul. Chałubińskiego
Pokoje tylko południowe z balkonami, woda bieżąca, centr. ogrzewa-
nie. Tel. Nr. 524. Pod zarządem właścicielki M. Sanokowskiej.

ŻEGIESTÓW-ZDRÓJ. Pensjonat-Hotel WARSZAWIANKA
Telefon N 3. 38 pokoi. Zupelny komfort.
Ciepła i zimna woda bieżąca. Czynniki cały rok.

150249

DUŻY WYBÓR

WYDAWNICTWO TURYSTYCZNYCH

PRZEWODNIKI — PLANY MIAST
MAPY TURYSTYCZNE KARPAT
POLSKICH, MAPA POLSKIEGO
WYBRZEŻA MORSKIEGO

POSIADAJĄ W SPRZEDAŻY

KSIEGARNIE KOLEJOWE

ORAZ

KSIEGARNIE W UZDROWISKACH

POLSKIEGO TOWARZYSTWA
KSIEGARNI KOLEJOWYCH

„RUCH”

SP. AKC.

ZAKŁADY
OGRODNICZE

C. ULRICH

CENTRALA-CEGLANA 11
FILJA-SIENKIEWICZA 11

14007. 1805 ROKU W WARSZAWIE S.A.

NASIONA
warzywne kwiatowe i pastewne

DRZEWKA
krzewy owocowe i ozdobne

NARZEDZIA
i przyrządy ogrodnicze

ROŚLINY
i kwiaty cięte

CHEMIKALIA
choroby i grzybobójcze

NAWOZY
dla ogrodnictwa

CENNIKI KATALOGI I
OFERTY NA ŻĄDANIE

SKLEP KWIATÓW-WIERZBOWA 3

SPRZEDAŻ KWIATÓW W KIOSKU TOW. RUCH. NA DWORCU GŁÓWNYM

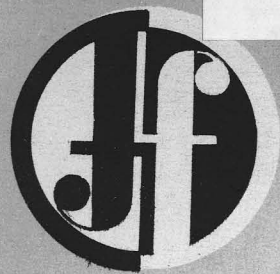
W ciągu swego istnienia firma otrzymała
w kraju i zagranicą liczne: DIPLOMY HONO-
ROWE-DIPLOMY UZNANIA-MEDALE WIELKIE ZŁOTE
WIELKI MEDAL ZŁOTY KOMITETU
WYSTAWY P.W.K. POZNAŃ 1930
MEDAL ZŁOTY-MINIST.
HANDLU

Jedyna
na ziemiach
polskich
radioaktywna
Cieplica
solankowa

Czekam

159 342

Jan Kruszyński
S.A.

NABYWAJĄCIE PO CENACH FABRYCZNYCH
ZAWSZE ŚWIEŻE NASZE WYROBY W
KIOSKACH CUKROWYCH NA STACJACH
KOLEI PAŃSTWOWYCH

Do
Linguaphone Institute w Polsce

Warszawa

Kredytowa 4.

Proszę o bezpłatne nadesłanie broszury, wyjaśniającej szczegółowo metodę
Linguaphone:

Imię i nazwisko

Zajęcie

Adres

Interesuję się językiem*) angielskim, francuskim, włoskim, niemieckim, rosyjskim,
hiszpańskim, szwedzkim, holenderskim, esperanto,
południowo afrykańskim, iryjskim, chińskim, perskim.

*) żądany język podkreślić

**OZŁOWIEK
PODRÓŻUJĄCY
MUSI ZNAĆ
JĘZYKI OBCE**

JAK ŁATWO, SZYBKO I TANIM KOSZ-
TEM MOŻNA POSIAŚĆ KAZDY JĘZYK
I WŁADAĆ NIM SWOBODNIE I POPRAW-
NIE. UOZĄC SIĘ METODA

LINGUAPHONE

OBJAŚNIA WYCZERPUJĄCO
ILUSTROWANA BROSZURA,
KTÓRĄ OTRZYMUJE SIĘ
BEZ PŁATNIE
ZA NADEŚLANIEM TEJ KARTKI.

Druk.

5 gr.

Do

LINGUAPHONE INSTITUTE

w Polsce (T.K.R.)

WARSZAWA
KREDYTOWA 4.